

KPSS | TYT | MSÜ

Öriiinal. Dil Bilgisi

SON 15 YIL

"ÖSYM'NİN SORDUĞU TÜM SORULAR"

YGS-TYT	2011-2025	KPSS LİSANS	2010-2024	ÖN LİSANS	2012-2024	ORTAÖĞRETİM	2012-2024	MSÜ	2018-2025
---------	-----------	-------------	-----------	-----------	-----------	-------------	-----------	-----	-----------

Çözümler

İÇİNDEKİLER

– KPSS –

2010 KPSS LİSANS.....	7
2011 KPSS LİSANS.....	9
2012 KPSS LİSANS.....	12
2013 KPSS LİSANS.....	15
2014 KPSS LİSANS.....	17
2015 KPSS LİSANS.....	19
2016 KPSS LİSANS.....	21
2017 KPSS LİSANS.....	23
2018 KPSS LİSANS.....	25
2019 KPSS LİSANS.....	27
2020 KPSS LİSANS.....	29
2021 KPSS LİSANS.....	31
2022 KPSS LİSANS.....	33
2023 KPSS LİSANS.....	35
2024 KPSS LİSANS.....	37
2012 KPSS ÖN LİSANS	39
2014 KPSS ÖN LİSANS	41
2016 KPSS ÖN LİSANS	43
2018 KPSS ÖN LİSANS	44
2020 KPSS ÖN LİSANS	46
2022 KPSS ÖN LİSANS	48
2024 KPSS ÖN LİSANS	50
2012 KPSS ORTAÖĞRETİM.....	52
2014 KPSS ORTAÖĞRETİM.....	54
2016 KPSS ORTAÖĞRETİM.....	55
2018 KPSS ORTAÖĞRETİM.....	57
2020 KPSS ORTAÖĞRETİM.....	59
2022 KPSS ORTAÖĞRETİM.....	61
2024 KPSS ORTAÖĞRETİM.....	63

– YGS - TYT –

2011 YGS.....	67
2012 YGS.....	70
2013 YGS.....	72
2014 YGS.....	75
2015 YGS.....	77
2016 YGS.....	78
2017 YGS.....	80
2018 TYT	82
2019 TYT	85
2020 TYT	88
2021 TYT	90
2022 TYT	92
2023 TYT	94
2024 TYT	96
2025 TYT	98

– MSÜ –

2018 MSÜ	100
2019 MSÜ	104
2020 MSÜ	107
2021 MSÜ	110
2022 MSÜ	113
2023 MSÜ	116
2024 MSÜ	119
2025 MSÜ	123

CEVAP ANAHTARI.....	127
---------------------	-----

1. Niteleyici sözcükler, niteleme sıfatlarıdır, bu görevdeki sözcük; ismin anlamını renk, durum, biçim yönüyle niteler. Buna göre I numaralı cümlede “terk edilmiş”, II numaralı cümlede “görkemli”, III numaralı cümlede “yüzlerce yıllık”, V numaralı cümlede ise “körpe,mor” sözcükleri buna örnek olarak verilebilir. Ancak IV numaralı cümlede niteleme sıfatı yoktur.
2. Zaman bildiren sözcükler, zaman zarfları olarak cümlede kullanılır. Buna göre bu sözcükler “Ne zaman?” sorusuna yanıt vermektedir. III numaralı cümlede “önceleri”, IV numaralı cümlede “sonradan”, V numaralı cümlede “söylem gücü gelişmiş insanların toplumu yönettiğini öğrendiğimde” sözcükleri zaman bildirmektedir. Ancak I ve II numaralı cümlelerde zaman bildiren sözcük kullanılmamıştır.
3. Tamamlanmamış cümle sonuna üç nokta (...) konur. Tamamlanmış cümle sonuna ise nokta (.) konur. Buna göre cümlede verilen boşluğa sırasıyla (...) (...) (...) (.) (.) noktalama işaretleri getirilmelidir.
4. Verilen cümle, yapısına göre sıralı bir cümledir. İkinci cümlenin yüklemine geniş zaman eki kullanıldığına göre birinci cümlenin yüklemi de buna uygun olmalıdır. Dolayısıyla “artmaya” yerine “artar” sözcüğü getirilmelidir.
5. A seçeneğinde verilen cümlede “süreç” sözcüğü yerine “süre” sözcüğü kullanılmalıdır. Anlamca karıştırılan sözcüklerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık vardır.

1. A) Ögeleri arasında virgül bulunan cümleleri ayırmak için noktalı virgül kullanılır.
 B) Eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmak amacıyla virgül kullanılır.
 C) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmak amacıyla virgül kullanılır.
 D) Eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmak amacıyla virgül kullanılır.
 E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak amacıyla virgül kullanılır.

A

2. Özel isimlerle birlikte kullanılan “ova, dağ, deniz, akarsu, ırmak” adları büyük harfle başlar ve gelen ekler de ayrılır. Dolayısıyla B seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı “Marmara Denizi’ndeki” şeklinde olmalıdır.

B

3. I. “o, bu, şu” sözcükleri isim çekim eki aldığı anda işaret zamiri olur.
 II. “hep” sözcüğü, “her zaman” anlamına geldiği için zaman zarfıdır.
 III. “edebiyat” sözcüğü isim çekim ekini de alarak isim görevini devam ettirmektedir.
 IV. “yazınsallık” sözcüğü isim ekim ekini alarak isim olmaya devam etmektedir.
 V. Buna göre sıralama “zamir, zarf, isim, isim” şeklinde olmalıdır.

C

4. Tamlamalar, isim ve sıfat tamlamaları olarak ikiye ayrılır. Buna göre “mavi kapılar”, “suya gömülmüş ağaçlar”, “karıştıran kedi”, “kıyıdaki sazlık” tamlamaları sıfat kullanımında olduğu için sıfat tamlamasına örnektir. Ancak “fotoğraf makinem” tamlaması bir belirtisiz isim tamlamasıdır.

E

5. “uçuş-, kaçış-” eylemleri birlikte yapılmaktadır. “Yürüyüş ve açılış” sözcükleri artık isim olmuştur. “Yazış-” sözcüğünde ise karşılıklı yapma anlamı vardır.

B

6. A) “kana kana” ikilemesi fiili etkilediği için zarftır.
 B) “pırıl pırıl” ikilemesi fiili etkilediği için zarftır.
 C) “şırl şırl” ikilemesi fiili etkilediği için zarftır.
 D) “kucak kucak” ikilemesi ismi nitelediği için niteleme sıfatıdır.
 E) “doya doya” ikilemesi fiili nitelediği için zarftır.

D

7. A) dolambaçlı sokaklarda: Dolaylı tümleş
Bu cümlelerin yüklemi sıfat tamlamasından oluşmuştur.
- B) kendisine uzatılan zarfa: Dolaylı tümleş
Bu cümlelerin dolaylı tümleci sıfat-fiil grubudur.
- C) kasabada: Dolaylı tümleş
Bu cümlelerin dolaylı tümleci isimdir.
- D) büyük vazoya: Dolaylı tümleş
Bu cümlelerin dolaylı tümleci sıfat tamlamasıdır.
- E) odanın penceresinden: Dolaylı tümleş
Bu cümlelerin dolaylı tümleci belirtili isim tamlamasıdır.

8. I. "parlıyordu" => fiil
II. "yalıyordu" => fiil
III. "sessizdi" => isim
IV. "kaygandı" => isim
V. "zorlandık" => fiil

9. Metinde tamlayan eki eksikliğinden kaynaklı bir anlatım bozukluğu vardır. Buna göre "Postmodern romanlarda yazarın" şeklinde düzeltilmeli yani "yazar" yerine "yazarın" sözcüğü getirilmelidir.

10. "Bu konuda onun söyledikleri" değil "o" olmalıdır. Öznenin yanlış kullanımından kaynaklı bir anlatım bozukluğu yapılmıştır.

11. D seçeneğinde verilen cümlede "yeterince" ve "yetmedi mi" ifadeleri birbiriyle çelişmektedir. Doğru kullanım "Problem yarattığınız yetmedi mi?" şeklinde olmalıdır.

1. Niteleme sıfatları; ismin önüne gelerek onu renk, durum, biçim yönüyle niteleyen sözcüklerdir. Buna göre I numaralı sözcük (kenti) görkemli, II numaralı sözcük (depremle) şiddetli, III numaralı sözcük (yerini) arasındaki, V numaralı sözcük (kazılarda) heyecan verici sözcükleriyle nitelenmiştir. Ancak IV numarada verilen (yapılan) sözcüğü bir sözcük tarafından nitelenmemiş, kendinden sonraki sözcüğü nitelemiştir.

D

2. “Ne?” soru bildiren sözcüğüne bir isim çekim eki geldiğinde soru zamiri olur.

Sayı sıfatları, ismi sayı yoluyla belirten sözcük demektir. Buna göre “bir” sözcüğü cümlede belirsizlik anlamında olduğu için belgisiz sıfattır.

Verilen sözcük isim çekim eklerini alarak cümlede isim olarak kullanılmıştır.

“Tıpkı” sözcüğü “aynı” anlamına geldiği için cümlede zarf görevindedir.

“gibi” sözcüğü benzetme edatı olarak kullanılmaktadır.

B

3. Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiiller “et-, ol-, eyle-, kıl-” eylemleriyle kurulur. Buna göre V numaranın yüklemi “yardım ederim” şeklinde “et-” fiiliyle kullanılmıştır.

D

4. A) “ile” sözcüğü yerine “ve” geldiğinde bağlaç, gelmediğinde edattır. Buna göre birinci cümlede bağlaç, ikinci cümlede edat olarak kullanılmıştır.
 B) “mı/mi” soru edatı olarak kullanılmaktadır ve iki cümlede de soru anlamı verdiği için edat görevindedir.
 C) “-a göre” cümlede durum ekiyle kalıplaşarak edat görevinde kullanılmıştır.
 D) Bağlaç olan “de/da” ayrı yazılır ve cümleden çıkarıldığında anlam bozulmaz. Buna göre iki cümlede de “de” bağlaç olarak kullanılmıştır.
 E) “ancak” sözcüğü “sadece” anlamına geldiğinde edat, “ama, fakat” anlamına geldiğinde bağlaçtır. Buna göre iki cümlede de edat olarak kullanılmıştır.

A

5. A) Yüklemi isim olan cümleye isim (ad) cümlesi denir. Buna göre “vardır” sözcüğü isimdir.
 B) Sıralı cümle, yüklemi birden fazla cümle demektir. II. cümlede “özgüdür” ve “örülmüştür” yüklemeleri yer aldığı için sıralı cümledir.
 C) Olumlu cümle, içinde olumsuzluk bildiren bir ek ya da sözcük olmaması demektir. Buna göre “dönüşür” eylemi gerçekleştiği için olumlu cümle özelliği göstermektedir.
 D) Birleşik cümle, içinde fiilimsi olan cümledir. Buna göre “süzülenler” sözcüğünde sıfat-fiil olduğundan girişik birleşik cümledir.
 E) Ara sözler, kendinden geçen gelen ögenin açıklayıcısı durumundadır. Buna göre cümlede ara söz yoktur.

E

6. Çatı özelliği, yüklemi isim olan cümlelerde aranmaz. Buna göre B seçeneğinin yüklemi “belliydi” ismi olduğuna göre bu cümlede çatı özelliği aranmaz.

B

7. I. Yüklemiden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla virgül kullanılabilir.
 II. Eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmak için virgül kullanılabilir.
 III. Tamamlanmış cümle sonuna nokta konur. Buna göre cümlelerin yüklemi “gizemlidir” şeklinde verildiğinden nokta konmalıdır.
 IV. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak amacıyla virgül kullanılabilir.
 V. Kendinden sonra örnekleme yapılacaksa iki nokta kullanılabilir. Bu cümlede de örnek yer aldığı için iki noktanın kullanımı doğrudur.

C

8. I. Birleşik sözcüklerden biri ya da ikincisi gerçek anlamının dışında kullanıldığında bitişik yazılır. Buna göre bu sözcük ayrı yazılmalıdır.
 II. “Birkaç” sözcüğü her zaman bitişik yazılır.
 III. Bağlaç olan ki ayrı yazılır. Bunu anlamanın yolu ki’den sonra bir “-ler/-lar” getirmektir. Buna göre anlamsız olduğu için ayrı yazımı doğrudur.
 IV. Bağlaç olan “de/da” ayrı yazılır ve cümleden çıkarıldığında anlam bozulmaz. Buna göre bu cümlede ektir ve bitişik yazılmalıdır.
 V. “Et-” ve “ol-” fiillerinden önce gelen sözcük içinde ses olayı varsa bitişik yazılır. Buna göre “kaybet-” sözcüğünde ünlü düşmesi ve ünsüz yumuşaması vardır. Bu yüzden bitişik yazımı doğrudur.

A

9. E seçeneğinde verilen sıralı cümlelerin birinci yüklemi “değil” şeklinde değil, “dökmeyin” şeklinde olmalıdır.

E

10. V numarada verilen cümlede tamlayan eksikliğinden kaynaklı bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. Buna göre doğrusu “buradaki gelenek arasında” şeklinde olmalıdır.

E

1. Ünlü daralması, “a/e” geniş ünlülerinden biriyle biten sözcüğe “-yor” eki ya da “-y-” kaynaştırması geldiğinde bu ünlülerin “ı, i, u, ü” ye daralmasıyla yapılır. Buna göre “anlamıyorum” sözcüğü aslında “anlama” şeklindedir ve “a”, “ı” ya daralmıştır.

A DİŞİ

2. bulunabiliyordu: Yüklem

en içten sırları açığa çıkaran düşünceler: Özne (Açığa çıkaran ne?)

eski otel odalarındaki not defterlerinde: Dolaylı tümleç (Nerede bulunabiliyordu?)

A) 1953 yılıydı: Yüklem

babam bu üç katlı, daireleri seksen metrekarelik küçük apartmanı yaptırmaya başladığında:

Zarf tümleci (Ne zaman?)

B) vardı: Yüklem

içinde kocaman kırmızı balıkların yüzdüğü derin bir kuyu: Özne (Var olan ne?) o çardakla barakanın yanında: Dolaylı tümleç (Nerede vardı?)

C) yaşamaktayım: Yüklem Ben: Gizli özne (Yaşayan kim?)

kapısında güvenlik görevlilerinin bulunduğu yeni moda sitelerin birinde: Dolaylı tümleç (Nerede yaşamaktayım?)

sessiz, sakin, huzur içinde: Zarf tümleci (Nasıl yaşamaktayım?)

D) hissettirdi: Yüklem

sobalarda yakılan odun kokusu: Özne (Hissettiren ne?) insana: Dolaylı tümleç (Kime hissettirdi?)

sığınacağı bir evi olmanın mutluluğunu: Belirtili nesne (Neyi hissettirdi?)

E) aydınlatıyordu: Yüklem farlarımız: Özne (Aydınlatan ne?)

sabaha karşı ağaçlı ve dolambaçlı bir yolda arabayla ilerlerken: Zarf tümleci (Ne zaman aydınlatıyordu?)

önümüzdeki çayırı: Belirtili nesne (Neyi aydınlatıyordu?) olduğu gibi: Zarf tümleci (Nasıl aydınlatıyordu?)

B DİŞİ

3. A) Sıfat-fiil ekleri, fiile gelen “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” ekleridir. Buna göre “yapılan” sözcüğü “-an” sıfat-fiil ekini almıştır.
- B) “tanı-” fiil kökü, “-ş-” fiilden fiil yapım ekini, “-ma” isim-fiil yani fiilden isim yapım ekini, ı” belirtme durumu ekini almıştır. Dolayısıyla hem yapım hem çekim eki almıştır.
- C) “reddetmesine” sözcüğünde “ret” sözcüğü ünlüyle başlayan bir sözcükle birleşirken ünsüz türemesine uğramıştır.
- D) “kalıtsal” sözcüğü, “kalıt” sözcüğü “-sal” isimden isim yapım ekini almıştır.
- E) “ortaya koymak” yardımcı eylemle kurulan bir birleşik fiildir.

D DİŞİ

4. A) Cümledeki tamlama “taşların kovuklarında bitmiş sarı çiçekler” şeklindedir ve “-miş” sıfat-fiilini almıştır.
- B) Cümledeki tamlama “ekin yığınının yanında çalışan ihtiyar kadın” şeklindedir ve tamlama “-an” sıfat-fiilini almıştır.
- C) Cümledeki tamlama “kilo vermenin yolunu bıkmadan usanmadan arayanlar” şeklindedir ve içinde “-an” sıfat-fiili kullanılmıştır.
- D) Cümledeki tamlama “yatağın yanına düşmüş kağıt parçası” şeklindedir ve “-müş” sıfat-fiilini içinde barındırmaktadır.
- E) Cümlede isim tamlaması kullanılmamıştır.

5. I. “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe “c, d, g” ile başlayan bir ek geldiğinde bu ünsüzler “ç, t, k” ye döner. Bu kurala uyulmazsa yazım yanlışlığı yapılır. Dolayısıyla sözcüğün yazımı doğrudur.
- II. Ünsüz yumuşaması kuralına uyması gereken sözcük yumuşatıldığı için yazım yanlışı yoktur.
- III. “arka plan” sözcüğü ayrı yazılır.
- IV. “birkaç” sözcüğü her zaman ayrı yazılmalıdır.
- V. “şey” sözcüğü her zaman ayrı yazılır.

6. III. cümlede gerçek anlamda bir soru cümlesi olmadığından soru işareti getirilemez. Çünkü “düşündük” şeklinde cevabını zaten kendisi vermiştir.

1. Tamlamalar, isim tamlamaları ve sıfat tamlamaları olarak ikiye ayrılır. Buna göre I. tamlama belirtisiz isim tamlaması, II. tamlama belirtisiz isim tamlaması, III. tamlama sıfat tamlaması, IV. tamlama belirtisiz isim tamlaması, V. tamlama belirtisiz isim tamlaması olarak kullanılmıştır. Buna göre farklı olan III numaralı tamlama olmalıdır.

2. Bildirme eki ek eylem olarak kullanılan “-dır/-dir” şeklindedir. Buna göre A seçeneğinde ismi yüklem yapma, B seçeneğinde zaman anlamı katan bir yapım eki, C seçeneğinde ismi yüklem yapma, D seçeneğinde ismi yüklem yapma, E seçeneğinde ismi yüklem yapma görevinde kullanılmıştır.

3. değildir: Yüklem

hüznün resmi: Yüklem

otomat: Özne (Hüznün resmi olan ne?)

hüzünlü bir resim: Özne

UYARI: Yüklemi isim olan cümlelerde nesne olmaz. Bu yüzden A seçeneği yanlıştır.

B) “tümüyle” ifadesi “bütünüyle” anlamında kullanılan bir durum zarfıdır.

C) Cümlede “gibi” benzetme edatı kullanılmıştır.

D) Zamir, ismin yerine kullanılan sözcük demektir. Buna göre “hepsi” belgisiz zamiri kullanılmıştır.

E) İşaret sıfatları ismin anlamını işaret yoluyla belirtir. Buna göre “bu ortaklık” tamlamasındaki “bu” işaret sıfatıdır.

4. A) Hayatını bu işlere göre geçirmeye karar verdi.
B) Komşuların çocuklarına göre biraz para kazanıyordu.
C) Yere göre bir şeyler düşünüyordu.
D) Sen onlara göre daha çalışkansın.
E) Senden daha iyi durumdakilere göre üzülme.

Cümlelerde “bakarak” sözcüğü yerine “göre” edatını getirdiğimizde anlamlı olanın D seçeneğinde verildiğini görürüz.

5. B, C, D ve E seçeneklerinde virgüller eş görevli sözcükleri birbiri ardınca sıralamıştır. Ancak A seçeneğinde verilen cümlede “hayatının en önemli insanı” olarak devamında “annesini” denmiş. Dolayısıyla bu cümlede nesne açıklayıcısıyla birlikte verilmiştir.

6. Sıralı cümle, birden fazla yüklemi olan cümle demektir. Buna göre A, B, C ve D seçeneklerinde verilen cümlelerde bir tane yüklem bulunmaktadır. Ancak E seçeneğinde “keser” ve “şekillen-dirir” şeklinde iki yüklem yer almaktadır. Dolayısıyla bu cümle yapısına göre sıralı cümledir.

E

7. I. Özel isimle kullanılan tür adları küçük harfle yazılır. Kullanım doğrudur.
 II. Para birimleri küçük harfle yazılır. Bu yüzden “sikke” sözcüğü küçük harfle başlamalıdır.
 III. “-de/-da”dan sonra gelen ve bitişik yazılan “-ki” sıfat yapan “-ki” dir. Kullanımı doğrudur.
 IV. “ön” sözcüğünden sonra gelen sözcük isimse ayrı, fiilse bitişik yazılır. Buna göre ayrı yazımı doğrudur.
 V. “MÖ” veya diğer büyük harf kısaltmalarında arada nokta yoktur.

B

8. A) Özel isimler ve cümle büyük harfle başlar.
 B) Özel isimle kullanılan saygı, lakap, unvan, mevki, derece bildiren sözler büyük başlar.
 C) “Anıt, kale, saray, köprü” vs. yapı-yapıt adları büyük harfle başlar.
 D) Özel isimler büyük harfle başlar.
 E) Belli bir özel gün bildiren gün adları tüm sözcükleriyle büyük harfle başlar.

C

1. Sıralı cümleler arasına virgül gelir. Cümle sonuna nokta konur. Sıralı cümleler arasına virgül gelir. Buna göre sıralama (,) (.) (.) (.) (.) şeklinde olmalıdır.

2. I. Belirli bir tarih yoksa gün ve ay adları küçük yazılır. Buna göre “temmuz” sözcüğünün yazımı doğrudur.
 II. Yön isimleri özel isimden önceyse büyük, sonraysa küçük yazılır. Ancak “Uzak Doğu” bir özel isim olduğu için büyük yazımı doğrudur.
 III. Özel isme gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
 IV. Özel isme gelen yapım ekleri ve bu yapım ekinden sonra gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz.
 V. Sayılara, yıllara gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır.

3. A) “güzel” isim kökü, üzerine “-lik” isimden isim yapım ekini ve ardından “-ler” çokluk ekini ve ardından “-e” yönelme durumu ekini almıştır. Bu yüzden hem yapım hem çekim eki almıştır.
 B) “aç-” fiil kökü, üzerine “-arak” zarf-fiil ekini almıştır.
 C) “yıl” isim kökü, üzerine “-lan-” fiilden fiil yapım ekini, üzerine “-an” sıfat-fiil yapım ekini almıştır. Dolayısıyla yapım eki aldığı için isimden türemiştir.
 D) “meydan” sözcüğü, “-lar” çokluk ekini ve üzerine “-da” bulunma durumu ekini almıştır.
 E) “ol-” fiil kökü, üzerine “-uş-” fiilden fiil yapım ekini almıştır. Bu ek işteşlik eki olarak kullanılmamıştır.

4. Belgisiz zamirler, ismin yerini belirsizlik yoluyla tutar. Buna göre “kimi, kimileri, bazıları, kimisi” gibi örnekler belgisiz zamire örnektir. Buna göre II numarada verilen “kimi zaman” tamlamasında “kimi” sözcüğü “zaman” ismini belirsizlik yoluyla belirttiğinden belgisiz sıfattır. III numarada verilen “bazıları” sözcüğü, ismin yerini belirsizlik yoluyla tuttuğu için belgisiz zamirdir.

5. “Aynı zamanda” sözü ve “yalnızca” sözü aynı anlama geldiği için II numaralı yere bu söz getirelemez.

6. A) kaynaklanır: Yüklem
bütün heyecanlarımız: Özne (Kaynaklanan ne?)
böyle bir yapıya sahip oluşumuzdan: Dolaylı tümleç (Neyden kaynaklanır?)
B) ortaya çıkar: Yüklem
insanın değeri: Özne (Ortaya çıkan ne?)
sahip olduğu düşünceye göre: Edat tümleci (Neye göre ortaya çıkar?) yavaş yavaş: Zarf tümleci (Nasıl ortaya çıkar?)
C) gelir: Yüklem
insanın eski deyimiyle "eşrefi mahlukat" olması: Özne onun bu niteliğinden: Dolaylı tümleç (Nereden gelir?)
D) yazılmış: Yüklem
bu şiirlerin hepsi: Özne (Yazılan ne?)
birkaç ayda: Zarf tümleci (Ne zaman yazılmış?)
büyülü bir mekânda: Dolaylı tümleç (Nerede yazılmış?)
E) başlar: Yüklem kalemimiz: Özne (Başlayan ne?)
bu dümdüz alanın üstünde gezinmeye: Dolaylı tümleç (Neye başlar?)

7. A) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi): "p, ç, t, k" ünsüzleriyle biten sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığınd ya da ünlüyle başlayan bir sözcükle birleştiğinde sonundaki ünsüzlerin "b, c, d, g, ğ" ye yumuşamasıdır. Buna göre "gerektirdiği, olduğum, amacım" sözcüklerinde örneği vardır.
B) Hece düşmesi (ünlü düşmesi): İki heceli bir sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığınd ikinci hecesindeki ünlünün düşmesidir. Buna göre "peki" sözcüğü "pek iyi" şeklindedir ve içinde hece düşmesi görölmektedir.
C) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi): "f, s, t, k, ç, ş, h, p" ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe "c, d, g" ile başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin "ç, t, k" ye benzeşmesidir. Buna göre "gerektirdiği" sözcüğünde örneği vardır.
D) Yardımcı ses (kaynaştırma ünsüzü): Türkçede iki ünlü yan yana gelemediği için ünlüyle biten bir sözcüğe, ünlüyle başlayan ek geldiğinde araya "y, ş, s, n" kaynaştırma ünsüzleri girer. Bazen de bu ünsüzler bir ünlü ve bir ünsüz arasına gelir. Buna göre "yazmanın, anlamına" sözcüklerinde örneği vardır.
E) Ses türemesi (ünsüz türemesi): Bazı yabancı sözcükler ünlüyle başlayan ek aldığınd ya da ünlüyle başlayan bir sözcükle birleştiğinde içinde ünsüz türemesi görölür. Buna göre metinde örneği yoktur.

8. Kurallı cümle, yüklemi sonda olan cümledir. Birleşik cümle ise yüklemlerle birlikte aynı cümlede fiilimsinin kullanılmasıyla yapılır. Buna göre “tanınır” yüklemi sonda olduğu için kurallı, bununla birlikte “-ma” isim-fiil eki kullanıldığı için de birleşik bir cümledir.

Olumlu cümle, içinde olumsuzluk bildiren bir ek ya da sözcüğün olmamasıdır. Fiil cümlesi ise yüklemi fiil olan cümledir. Buna göre “sanılmaktadır” fiildir ve içinde olumsuzluk bildiren bir kullanım yoktur.

“oluşur” yüklemi sondadır bu yüzden kurallı bir cümledir. Olumsuzluk bildiren bir ek ya da sözcük olmadığından olumlu bir cümledir.

Bağlı cümle, birden fazla yüklem bağlaçla birbirine bağlanmasıyla yapılır. Buna göre IV. cümle bağlı bir cümle değildir, “anlatır” şeklinde tek yüklemi vardır.

1. I. Yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla kullanılmıştır.
III-IV-V Eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmak amacıyla kullanılmıştır.
2. I. "hiçbir" sözcüğü her zaman bitişik yazılır.
II. Ek olan "-de/-da" bitişik yazılır. Buna göre doğru yazımı "kubbeye" şeklinde olmalıdır. Satır sonuna denk geldiği için de "kubbe-de" şeklinde yazılmalıdır.
III. "şey" sözcüğü her zaman ayrı yazılır.
IV. "yalnız" sözcüğünün kökü "yalın" dır ve doğru yazımı "yalnız" şeklindedir.
V. "hiç kimse" her zaman ayrı yazılır.
3. A) "hareket" sözcüğü, üzerine "-ler" çokluk ekini, üzerine "-i" 3. tekil iyelik ekini, üzerine "-ı" belirtme durumu ekini almıştır. Birden fazla çekim eki almıştır.
B) "vücut" sözcüğü, üzerine "-u" 3. tekil iyelik ekini, üzerine "-un" tamlayan(ilgi) ekini almıştır.
C) "siyah" sözcüğü, üzerine "lat-" isimden fiil yapım ekini, üzerine "-yor" şimdiki zaman ekini almıştır.
D) "kurbağa" sözcüğü, üzerine "-la-" isimden fiil yapım ekini, üzerine "-ma" isim-fiil ekini almıştır.
E) "aç-" fiil kökü, üzerine "-ıl-" fiilden fiil yapım ekini, üzerine "-yor" şimdiki zaman kip ekini ve üzerine "-du" ek eylemini almıştır. Bu yüzden hem yapım hem çekim eki vardır denebilir.
4. Ünlü düşmesi, iki heceli bir sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığı ya da ünlüyle başlayan bir sözcükle birleştiğinde ikinci hecedeki ünlünün düşmesiyle yapılır. Buna göre A seçeneğinde örneği yoktur. B seçeneğinde "iler(i)le-", C seçeneğinde "yan(ı)lış", D seçeneğinde "fık(i)rin", E seçeneğinde ise "bir(i)biri" ikilemesinde kullanılmıştır.
5. "fena" sözcüğü A, C, D, E seçeneklerinde fiili durum yönüyle etkilediği için durum zarfı; B seçeneğinde ise "hâl" ismini nitelediği için niteleme sıfatı olarak kullanılmıştır.

A B C D E

A B C D E

A B C D E

A B C D E

A B C D E

6. İsim tamlamasında tamlayan ve tamlanan olmak üzere iki unsur bulunurdu. Buna göre A seçeneğindeki isim tamlaması “çocukluk günleri, dönmenin arzusu” şeklindedir. B seçeneğinde “tarih bilinci, geçmişin olguları, günümüzün düşüncesi, dünya görüşü” şeklindedir. C seçeneğinde “koltuğunun altı” şeklindedir. D seçeneğinde “balkon kapısı, akşam esintisi, çiçeklerin kokusu, evin yanı başında” şeklindedir. E seçeneğinde “düşman şehre yaklaşıyor haberi” şeklinde belirtisiz isim tamlaması cümle biçimindedir.

7. Çıkma durumu eki olan “-den/-dan” A, B, C, E seçeneklerinde “sebebe” ilgisi kurmuştur. D seçeneğinde ise aitlik anlamı katmıştır.

8. I numaralı cümlede “kendisinden” sözcüğünde 3. tekil iyelik eki kullanılmıştır. Buna göre iyelik eki sözcükten çıkarıldığında “kendinden” olacaktır ve cümlenin anlamında bir değişme olmaz.

1. I. cümle büyük harfle başlar ve bu sözcük özel isim olmadığından gelen ekler ayrılmaz. Yazımı doğrudur.
II. sözcüğün yazımı doğrudur.
III. sözcüğün doğru yazımı “aksesuar” şeklinde olmalıdır.
IV-V sözcüklerin yazımı doğrudur.

2. I. “bilinç” sözcüğü, üzerine isim çekim ekleri aldığına göre tür olarak isimdir.
II. “durmadan” sözcüğü, üzerine “-madan” zarf-fiilini alarak cümlede zarf-fiil olarak kullanılmıştır.
III. “o” sözcüğü “duygulu” ismini işaret yoluyla belirttiği için işaret sıfatı olarak kullanılmıştır.
IV. “çağdaş” sözcüğü “şair” ismini nitelediği için niteleme sıfatı olarak kullanılmıştır.

3. A) Ünlü düşmesi: İki heceli bir sözcüğün, ünlü ile başlayan ek aldığına ya da birleştiğinde ikinci hecesindeki ünlüyü düşürmesidir. Buna göre “aklını, benzetiyor, ağzına” sözcüklerinde örneği vardır.
B) Ünlü daralması: “a, e” geniş ünlülerinden biriyle biten sözcüğün “-yor” ekini aldığına ya da “-y-” kaynaştırmasıyla bir ek aldığına daralarak “ı, i, u, ü” ye daralması olayıdır. Buna göre “veremiyor, bulamıyor” sözcükleri buna örnektir.
C) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi): “p, ç, t, k” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe, ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde bu ünsüzlerin “b, c, d, g, ğ” ünsüzlerine yumuşamasıdır. Buna göre “sineğe, girdiği, edemiyor, istediğinde, özgürlüğüne” sözcüklerinde örneği vardır.
D) Ünsüz düşmesi: “k” ünsüzüyle biten sözcüğün “-cık, -cek, -l-” eklerinden birini alarak “k” ünsüzünü düşürmesiyle ya da “t” ünsüzüyle biten sözcüğün “teğmen” sözcüğüyle bir araya gelerek “t” ünsüzünü düşürmesiyle yapılır. Buna göre “ufa(k)cık” sözcüğünde örneği vardır.
E) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi): “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe “c, d, g” ile başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin “ç, t, k”ye sertleşmesiyle yapılır. Buna göre metinde örneği yoktur.

4. A) hayatın her alanında bireyin düşüncelerine yön verecek en temel etkidir: Yüklem
bireyin benliğini bütünüyle saran duygular: Özne
Özne sıfat-fiil grubundan oluştuğuna göre ve sıfat-fiil eki de sıfat tamlaması kurduğuna göre özne sıfat tamlamasından oluşmuştur denebilir.
- B) yanıtlayamaz: Yüklem
“Duygular mı düşüncelere, düşünceler mi duygulara yön verir?” sorusu: Özne
Özne, belirtisiz isim tamlamasından oluşmuştur.
- C) zorlanmıştır: Yüklem insanlar: Özne
Özne, tek başına bir isimden oluşmuştur.
- D) getirecektir: Yüklem buzulların hızla erimesi: Özne
Özne, “-me” isim-fiil ekini aldığına göre isim-fiil grubundan oluşmuştur.
- E) bağlanma isteğidir: Yüklem yazma eylemi: Özne
Özne, belirtisiz isim tamlaması yoluyla oluşmuştur.

A

5. I-III-IV numarada verilen sözcükler sıfat-fiil ekini alarak ismi nitelemiştir. Ancak II ve V numarada verilen sözcükler, sıfat-fiil eki almasına rağmen bir sözcüğü nitelememiştir.

C

6. Soru kökünde “sözcüğün yapısı” dediğinde sözcük basit mi, türemiş mi, birleşik mi buna bakılır. Buna göre “ergen” sözcüğü, “-lik” isimden isim yapım ekini aldığı için yapısı türemiştir, “çek-” sözcüğü, “-er” geniş zaman ekini ve “-ler” çokluk ekini aldığı için ve yapım eki almadığı için yapısı basittir, “de-” sözcüğü “-e” zarf-fiil ekini aldığı için ve fiilimsi ekleri de yapım eki olduğu için yapısı türemiştir. “Sanat” sözcüğü, “-çı” isimden isim yapım ekini aldığı için yapısı türemiştir. “Genç” sözcüğü, “leş-” isimden fiil yapım ekini aldığı için yapısı türemiştir.

B

1. I. “Tavır” sözcüğü, ünlüyle başlayan bir ek aldığında içinde ünlü düşmesi olur. Bu yüzden sözcüğün doğru yazımı “tavrı” şeklinde olmalıdır.
Özel isme gelen yapım ekleri ve bu ekten sonra gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmadığı için “Osmanlıydı” sözcüğünün yazımı doğrudur.
- II. “sefer” sözcüğü özel isme dahil olmadığı için küçük harfle yazımı doğrudur.
- III. “Tamtakır” sözcüğü bitişik yazılmalıdır.
- IV. “Tarih” sözcüğü özel isme dahil olmadığı için küçük harfle yazımı doğrudur.
- V. “Hiçbir” sözcüğü her zaman bitişik yazılır.

B 10

2. Yüklemden uzak düşmüş ögeyi belirtmek amacıyla kullanılmıştır.
III-IV-V numaralı yerlerde virgül, eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmak amacıyla kullanılmıştır.

A 10

3. A) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi): “p, ç, t, k” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe, ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde bu ünsüzlerin “b, c, d, g, ğ” ünsüzlerine yumuşamasıdır. Buna göre “göge” sözcüğünde örneği vardır.
- B) Ünlü düşmesi: İki heceli bir sözcüğün, ünlü ile başlayan ek aldığında ya da birleştiğinde ikinci hecesindeki ünlüyü düşürmesidir. Buna göre “şehirin” sözcüğünde örneği vardır.
- C) Ünlü daralması: “a, e” geniş ünlülerinden biriyle biten sözcüğün “-yor” ekini aldığında ya da “-y-” kaynaştırmasıyla bir ek aldığında daralarak “ı, i, u, ü” ye daralması olayıdır. Buna göre “selamlıyor” sözcüğünde örneği vardır.
- D) Ünsüz düşmesi: “k” ünsüzüyle biten sözcüğün “-cık, -cek, -l-” eklerinden birini alarak “k” ünsüzünü düşürmesiyle ya da “t” ünsüzüyle biten sözcüğün “teğmen” sözcüğüyle bir araya gelerek “t” ünsüzünü düşürmesiyle yapılır. Buna göre “küçücük” sözcüğünde örneği vardır.
- E) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi): “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe “c, d, g” ile başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin “ç, t, k”ye sertleşmesiyle yapılır. Buna göre metinde örneği yoktur.

E 10

4. I. köye bir hayli uzak, eski mi eski bir su değirmeniydi: Yüklem
burası: Özne
- II. başlardı: Yüklem
değirmen: Özne
güneş sırtların arkasındaki boşluğa gömülünce: Zarf tümleci
gölgelere bürünüp: Zarf tümleci
karmaya: Dolaylı tümleş
- III. kalırdı: Yüklem
yalnızca yüksek kavak ağaçlarının tepelerindeki yapraklar: Özne
birer renkli fener gibi: Zarf tümleci
bir süre daha: Zarf tümleci
ışıklı: Zarf tümleci
- IV. alırdı: Yüklem
değirmen: Özne
onlar da sönüp kalınca: Zarf tümleci
gecenin karanlığına gömülmüş kimliksiz bir ses hâlini: Belirtili nesne
- V. uğuldardı: Yüklem
en kısık sesi: Özne
bazen: Zarf tümleci
rutubetli bir hamam gibi: Zarf tümleci
abartarak: Zarf tümleci
sabaha kadar: Zarf tümleci

5. I. “çok” sözcüğü sıfatı derecelendiren bir derecelendirme zarfıdır.
II. “öyle, böyle, şöyle” sözcükleri, isim çekim eki aldığıında işaret zamiri olur. Fakat burada “taşar” fiilini durum yönüyle etkilediği için durum zarfıdır.
III. “Birtakım” sözcüğü ismi belirsizlik yoluyla belirten bir belgisiz sıfattır.
IV. “Bu” sözcüğü, kelimelerin jest ve mimiklere dönüşmesi söz grubu yerine kullanıldığı için işaret zamiridir.

6. A) Edat grubu, edat görevindeki sözcüğün bir sözcükle kalıplaşmasıyla oluşur. Buna göre metinde örneği yoktur.
- B) Belirtili isim tamlaması, tamlayan ve tamlananın ek almasıyla yapılır. Buna göre “köşkün kapısı” buna örnektir.
- C) Zarf-fiil eki almış sözcüğün kendinden önceki ya da sonraki sözcükle bir araya gelmesiyle yapılır. Buna göre “içeri girince” sözcüğü buna örnektir.
- D) Sıfatın ve sıfat-fiil ekinin kullanıldığı yerlerde sıfat tamlaması da vardır. Buna göre “ötesi berisi aşınmış, hasır döşeli ve alçak tavanlı alt kat sofası, basık merdiven, üst kat” tamlamaları buna örnektir.
- E) Sıfat-fiil eki eki alarak kendinden önceki ya da sonraki sözcükle kalıplaşan sözcüklerdir. Buna göre “ötesi berisi aşınmış, hasır döşeli ve alçak tavanlı alt kat sofası” buna örnektir.

7. I. “gün” isim kök,
 II. “böl-” fiil kök,
 III. “yıl” isim kök,
 IV. “yer” isim kök,
 V. “az” isim köktür.

1. A) "Türk Düşününde Batı Sorunu" bir eser adı olduğundan ilk harflerin büyük yazımı doğrudur.
- B) Kişi adlarıyla kullanılan saygı, lakap, makam, mevki, unvan adları büyük harfle başlar. Buna göre "profesör" sözcüğünün yazımı doğrudur.
- C) "Vali" sözcüğü, görevini yerine getiren bir şahıs olarak kullanıldığından büyük yazımı doğrudur.
- D) "Tanrı, Allah, İlah" sözleri yaratıcı anlamının dışındaysa küçük harfle yazılır. Buna göre bu cümlede küçük yazılmalıdır.
- E) "Deli Ozan" Faruk Nafiz Çamlıbel'in takma adıdır ve takma adlar büyük harfle yazılır.

2. I. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla kullanılır.
- II. Burada "güzelim" sözcüğü kendinden sonra gelen "göz kapakları" ismini nitelediği için sıfat tamlamasıdır ve tamlayan ve tamlanan arasında noktalama işareti kullanılmaz. Buna göre virgül burada yanlış kullanılmıştır.
- III. Sıralı cümleler arasında virgül kullanılır.
- IV. Yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla kullanılmıştır.
- V. Sıralı cümleler arasında virgül kullanılır.

3. A) Ünlü düşmesi: İki heceli bir sözcüğün, ünlü ile başlayan ek aldığı ya da birleştiğinde ikinci hecesindeki ünlüyü düşürmesidir. Buna göre "seyrediyorum" sözcüğü buna örnektir.
- B) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi): "p, ç, t, k" ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe, ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde bu ünsüzlerin "b, c, d, g, ğ" ünsüzlerine yumuşamasıdır. Buna göre "seyrediyorum, güzelliğini" sözcüklerinde örneği vardır.
- C) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi): "f, s, t, k, ç, ş, h, p" ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe "c, d, g" ile başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin "ç, t, k"ye sertleşmesiyle yapılır. Buna göre "gezmekteyim, sürmekteyim" sözcüklerinde örneği vardır.
- D) Ünlü daralması: "a, e" geniş ünlülerinden biriyle biten sözcüğün "-yor" ekini aldığı ya da "-y-" kaynaştırmasıyla bir ek aldığı daralarak "ı, i, u, ü" ye daralması olayıdır. Buna göre "yaşıyorum" sözcüğünde örneği vardır.
- E) Ünsüz düşmesi: "k" ünsüzüyle biten sözcüğün "-cık, -cek, -li" eklerinden birini alarak "k" ünsüzünü düşürmesiyle ya da "t" ünsüzüyle biten sözcüğün "teğmen" sözcüğüyle bir araya gelerek "t" ünsüzünü düşürmesiyle yapılır. Buna göre metinde örneği yoktur.

4. I. özellikle yaz aylarında dikkat edilmesi gereken bir husustur: Yüklem gıdaların paketlenme ve saklanma koşulları: Özne
Özne, belirtili isim tamlamasından oluşmuştur.
- II. sebep olmaktadır: Yüklem
tükettiğimiz paketli gıdalarda oluşan bazı bakteriler: Özne
Özne, sıfat-fiil grubundan oluşmuştur. Sıfat-fiil eki alan bir sözcük de sıfat tamlaması kurduğuna göre özne sıfat tamlamasından oluşmuştur.
- III. geliştirdi: Yüklem bilim insanları: Özne
Özne, belirtisiz isim tamlaması yoluyla oluşmuştur.
- IV. yayıyor: Yüklem
bakteri tespit etme sensörü: Özne Özne, isim-fiil grubundan oluşmuştur.
- V. haberdar olabilecekler: Yüklem tüketiciler: Özne
Özne, tek başına bir isimden oluşmuştur.

B

5. Fiilimsiler; isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil olmak üzere üçe ayrılır. Buna göre I numaralı sözcük “-en” sıfat-fiil, II numaralı sözcük “-tıkça” zarf-fiil, III numaralı sözcük “-me” isim-fiil, IV numaralı sözcük “-dik” sıfat-fiil eki almıştır. Ancak V numaralı sözcük “-acak” ekini alsa da bu ek bu cümlede yüklem görevindeki sözcüğe geldiği için “gelecek zaman kip eki”dir.

E

6. A) “kur-” sözcüğü, “-am” fiilden isim yapım ekini, üzerine “-ı” 3. tekil iyelik, üzerine “-a” yönelme durumu ekini almıştır. İyelik ve durum ekleri çekim ekleri olduğuna göre birden fazla çekim eki alması doğrudur.
- B) “ol-” fiili, üzerine “-uş-” fiilden fiil yapım ekini, üzerine “-um” fiilden isim yapım ekini, üzerine “-u” 3. tekil iyelik ekini, üzerine “-un” tamlayan ekini almıştır.
- C) “sıcak-” sözcüğü, üzerine “-lık” isimden isim yapım ekini, üzerine “-lar” çokluk ekini almıştır. Hem yapım hem çekim ekine yer verilmiştir.
- D) “bir” sözcüğü, üzerine “-leş-” isimden fiil yapım ekini, üzerine “-me” isim-fiil ekini, üzerine “-i” 3. tekil iyelik ekini, üzerine “-i” belirtme durumu ekini almıştır.
- E) “hazır” sözcüğü, üzerine “-la-” isimden fiil yapım ekini, üzerine “-dı” geçmiş zaman kip ekini almıştır.

E

7. I. “ara” isim kökü,
II. “ış-” fiil kökü,
III. “uyan-” fiil kökü,
IV. “sür-” fiil kökü,
V. “dol-” fiil kökü olarak kullanılmıştır.

A

1. I-II Yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla,
III. Eş görevli sözcükleri birbiri ardınca sıralamak amacıyla,
IV. Cümlelerin ögeleri arasında,
V. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak amacıyla kullanılmıştır.

A

2. II numaralı cümlede “uzay” sözcüğü terim anlamda kullanılmadığı için küçük harfle başlamalıdır.

B

3. A) Ünlü düşmesi: İki heceli bir sözcüğün, ünlü ile başlayan ek aldığı ya da birleştiğinde ikinci hecesindeki ünlüyü düşürmesidir. Buna göre “birebirlerinin, n(e)asıl, şeh(i)ri, oy(u) nadığı” sözcükleri buna örnek olarak gösterilebilir.
B) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi): “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe “c, d, g” ile başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin “ç, t, k”ye sertleşmesiyle yapılır. Buna göre “dönüştüren, iyileştirmeyi, gelecekte” sözcükleri buna örnektir.
C) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi): “p, ç, t, k” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe, ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde bu ünsüzlerin “b, c, d, g, ğ” ünsüzlerine yumuşamasıdır. Buna göre “oynadığı, olduğu, belleğe, bulunduğu, geleceğe, varlığını, edebileceğine” sözcükleri buna örnektir.
D) Ünlü daralması: “a, e” geniş ünlülerinden biriyle biten sözcüğün “-yor” ekini aldığı ya da “-y-” kaynaştırmasıyla bir ek aldığı daralarak “ı, i, u, ü” ye daralması olayıdır. Buna göre metinde örneği yoktur.
E) Ünlü türemesi: “-cık/-cik” eki alan sözcükte veya “p” pekiştirme ünsüzünde görülebilir. Buna göre “dar(a)cık” sözcüğü buna örnektir.

D

4. A) boş bir uğraşıdır: Yüklem
Cümlelerin yüklemi sıfat tamlamasından oluşmuştur.
B) sözcüklerin büyüme kapıldığım yıllardır: Yüklem Cümlelerin yüklemi sıfat-fiil grubundan oluşmaktadır.
C) çocuk tecrübesizliğini yeniden deneyimleme hevesidir: Yüklem Cümlelerin yüklemi belirtisiz isim tamlamasından oluşmuştur.
D) bir ileri iki geri yaşanan gelgitlerdir: Yüklem Cümlelerin yüklemi sıfat-fiil grubundan oluşmuştur.
E) sürecin en önemli adımıdır: Yüklem

E

5. A) İsim-fiil ekleri “-ma, -ış, -mak” şeklindedir. Buna göre metinde bu eki almış sözcük yoktur.
 B) “duymadan”
 C) “vücudunda ürettiği bir molekül olan yeşil floresan proteini; moleküler biyoloji, genetik mühendisliği ve biyomedikal alanlarında çalışan araştırmacılar”
 D) “-den dolayı”
 E) “veya, ve”

6. I. “insan” sözcüğü, üzerine “-ı” belirtme durumu ekini,
 II. “kurt” sözcüğü, üzerine “-u” belirtme durumu ekini,
 III. “peynir” sözcüğü, üzerine “-i” belirtme durumu ekini,
 IV. “biz” sözcüğü, üzerine “-i” belirtme durumu ekini almıştır.

Ancak V numarada verilen sözcük tamlanan görevindedir ve aldığı ek “-i” 3. tekil iyelik ekidir.

7. I. “en” sözcüğü sıfatı derecelendiren miktar zarfı,
 II. “hayattayken” sözcüğü aldığı zarf-fiil ekinden dolayı zaman zarfı,
 III. “sınırsız” sözcüğü ismi niteleyerek niteleme sıfatı,
 IV. “hep” sözcüğü sürerlilik anlamında kullanılan bir zarf,
 V. “daima” sözcüğü sürerlilik anlamında kullanılan bir zarftır.

1. A) Özel isimlerle kullanılan makam, mevki, saygı, lakap, unvan bildiren sözler büyük harfle yazılır. Eser adlarının ilk harfleri büyük yazılır.
- B) "Köprü, han, kale" gibi yapıt adları büyük harfle yazılır. "Boğaz" sözcüğü ile kastedilen "İstanbul Boğazı" olduğu için büyük harfle yazımı doğrudur.
- C) "Doğu, batı" sözcükleri medeniyet anlamında kullanıldığında büyük yazılır.
- D) Özel gün niteliği kazanmış gün ve haftalar büyük harfle yazılır. "Ramazan Bayramı" doğru yazılması gereken şeklidir.
- E) Yapı ve yapıt adlarında yer alan "gazete, dergi, tablo, şiir, kompozisyon" sözcükleri eserin başlığına dahilse büyük yazılır. Bu yüzden tablonun adı "Kaplumbağa Terbiyecisi" olduğuna göre büyük yazımı doğrudur.

2. A) Yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla virgül kullanılır.
- B) Eş görevli sözcükleri sıralamak amacıyla virgül kullanılır. Öğeleri arasında virgül bulunan cümlelerde yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla da noktalı virgül kullanılır.
- C) Sıralama bağlaçları arasına noktalama işareti gelmez. Buna göre "hem. . . hem de" sıralama bağlacı arasında virgül olmamalıdır.
- D) Eş görevli sözcükleri sıralamak amacıyla virgül kullanılır. Öğeleri arasında virgül bulunan cümlelerde yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla da noktalı virgül kullanılır.
- E) Yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla virgül kullanılır.

3. Soru kökünde "sözcüğün yapısı" demişse sözcükler basit mi, birleşik mi, türemiş mi buna bakılır. Buna göre I- "kayna-" fiili, üzerine "-k" fiilden isim yapım ekini almıştır bu yüzden yapısı türemiştir. II- "alan" sözcüğü, üzerine "-lar" çokluk ekini, üzerine "-ı" 3. tekil iyelik ekini, üzerine "-ın" tamlayan ekini almıştır. Buna göre yapım eki almadığı için yapısı basittir. Bu yüzden yapısı türemiştir. III- "güven" ismi, üzerine "-li" isimden isim yapım ekini almıştır. Bu yüzden yapısı türemiştir. IV- "yaş" isim kökü, üzerine "-a-" isimden fiil yapım ekini, üzerine "- an" sıfat-fiil ekini yani fiilden isim yapım ekini almıştır. Bu yüzden yapısı türemiştir. V- "kork-" fiil kökü, üzerine "-u" isimden isim yapım ekini, üzerine "-nç" isimden isim yapım ekini almıştır. Buna göre yapısı türemiştir.

4. A) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi): “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe “c7 d7 g” ile başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin “ç, t, k”ye sertleşmesiyle yapılır. Buna göre “ayakta” sözcüğü buna örnektir.
- B) Ünlü türemesi: “-cık/-cik” eki alan sözcükte veya “p” pekiştirme ünsüzünde görülebilir. Buna göre metinde örneği yoktur.
- C) Ünsüz düşmesi: “k” ünsüzüyle biten sözcüğün “-cık, -cek, -l-” eklerinden birini alarak “k” ünsüzünü düşürmesiyle ya da “t” ünsüzüyle biten sözcüğün “teğmen” sözcüğüyle bir araya gelerek “t” ünsüzünü düşürmesiyle yapılır. Buna göre “ufa(k)cık” sözcüğü buna örnektir.
- D) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi): “p, ç, t, k” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe, ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde bu ünsüzlerin “b, c, d, g, ğ” ünsüzlerine yumuşamasıdır. Buna göre “kovuğu, ucundan” sözcükleri buna örnektir.
- E) Ünlü daralması: “a, e” geniş ünlülerinden biriyle biten sözcüğün “-yor” ekini aldığı ya da “-y-” kaynaştırmasıyla bir ek aldığı daralarak “ı, i, u, ü” ye daralması olayıdır. Buna göre “damlıyordu” sözcüğü buna örnektir.

5. I. “insan” sözcüğü, üzerine “-ı” belirtme durumu ekini,
 II. “hız” sözcüğü, üzerine “-ı” 3. tekil iyelik ekini,
 III. “hedef” sözcüğü, üzerine “-i” 3. tekil iyelik ekini,
 IV. “tespit” sözcüğü, üzerine “-i” 3. tekil iyelik ekini,
 V. “yöntem” sözcüğü, üzerine “-i” 3. tekil iyelik ekini almıştır.

6. A) demektir: Yüklem
 kitaplardan öğrenilenlerle kendine bir dünya kurmak: Özne
 Cümleinin öznesi isim-fiil grubundan oluşmuştur.
- B) satın aldım: Yüklem Ben: Gizli özne
 yeni birtakım: Nesne
 Cümleinin öznesi zamirden oluşmuştur.
- C) değildir: Yüklem
 insana bir alışkanlık edindirmeye çalışmak: Özne
 Cümleinin öznesi isim-fiil grubundan oluşmuştur.
- D) vardı: Yüklem
 hayal meyal hatırladığı bir bahçe: Özne
 Cümleinin öznesi sıfat-fiil grubundan oluşmuştur.
- E) yoktu: Yüklem meyve: Özne
 Cümleinin öznesi tek başına bir isimden oluşmuştur.

7. I- “-en” sıfat-fiil eki, II- “-ış” isim-fiil eki, III- “-arak” zarf-fiil eki, IV- “-dik” sıfat-fiil eki, “-me” isim-fiil eki olarak kullanılmıştır. Buna göre I ve IV, II ve V eşleştirildiğinde III dışarıda kalır.

1. Kurum kuruluş adlarına getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz. Bu yüzden V numaralı yerde verilen kullanım yanlıştır. Doğru yazımı "Bologna Üniversitesinde" şeklinde olmalıdır.

2. İki sözcükten her ikisi de ya da sadece ikincisi gerçek anlamının dışında kullanıldığında sözcükler bitişik yazılır. Buna göre "camgöbeği" iki sözcük de anlamını yitirdiği için bitişik yazılmıştır. Burada satır sonuna geldiği için de kısa çizgi kullanılarak yazılmalıdır.

3. A) kitap < kitab
karşılaştık-ı < karşılaştığı
yürek-i < yüreği
B) karşılaştık-ı < karşılaştığı
yaş-da < yaş-ta
C) ufak-cık < ufa-cık
D) sarmala-yor < sarmalı-yor

4. A) Tatlı bir esintiyle etrafa yayılan çiçeklerin kokusu : ÖZNE
bir Akdeniz şehrinin nasıl olabileceğini: BELİRTİLİ NESNE
düşündürdü: YÜKLEM
bana: DOLAYLI TÜMLEÇ
B) Gün gelip de eli ekmek tutan bu genç adam: ÖZNE
yardımını: BELİRTİLİ NESNE
esirgememişti: YÜKLEM
güzelim köy çocuklarından: DOLAYLI TÜMLEÇ
C) Yazmaktan usanmayan bu şair: ÖZNE
sevginin en büyük değer olduğunu: BELİRTİLİ NESNE
anlatacak: YÜKLEM
bütün insanlığa: DOLAYLI TÜMLEÇ
D) Sabah vakti ufukta beliren gün ışığı: ÖZNE
yeni bir günün umut ve heyecanını: BELİRTİLİ NESNE
hissettiriyordu: YÜKLEM
şehrin sakinlerine: DOLAYLI TÜMLEÇ
E) Annesinin kendisine verdiği öğütleri: BELİRTİLİ NESNE
dikkatle dinleyen çocuk: ÖZNE
asla: ZARF TÜMLECİ
çıkarmazdı: YÜKLEM
onları: BELİRTİLİ NESNE
aklından: DOLAYLI TÜMLEÇ

5. Sıfat fiil ekleri, fiil kök ve gövdelerine gelen “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” ekleridir. Buna göre I. cümlede “yetecek”, II.cümlede “bulunan”, III.cümlede “okunur”, V.cümlede “baktığımda, baktığımız” sözcüklerinde kullanılmıştır.

D

6. B) insanları
karşısına alıp çeyrek saat konuştuğunda , onları ardından sürükleyerek
C) onlara tüm gerçeği anlatabileceğini
D) Dostoyevski'nin kahramanlarından
E) Unutulmaz yazar, çeyrek saat, tüm gerçek

A

7. I. “kadar” sözcüğü edat olarak kullanılır.
II. “rengârenk” sözcüğü fiilin önüne geldiği için zarftır.
III. “Bu” sözcüğü, ismin önünde işaret sıfatıdır.
IV. “kendi” sözcüğü her zaman dönüşlülük zamiri olarak kullanılır.

A

1. Verilen açıklamaya göre “dil balığı, muhabbet kuşu, deve diken, keçi yolu” sözcükleri ayrı yazılmalıdır. Çünkü ikinci sözcük gerçek anlamını korumaktadır. Ancak “denizati” denizde yaşayan bir atı değil artık yeni bir canlı türünü anlatmaktadır. Gerçek anlamını yitirdiği için bitişik yazılması doğrudur.

2. I, III, IV ve V numaralı yerlere virgül (,) getirilmelidir. II numaralı yere ise noktalı virgül (;) getirilmelidir. Çünkü buradaki kullanımın amacı, öğeleri arasında virgül bulunan cümlede yüklem-den uzak düşmüş özneyi belirtmektir.

3.

- A) küçük - cük < küçücük
- B) kayıp et- < kaybet-
- C) kayıp et- < kaybet-, et-ilmesi < edilmesi, et-dikimiz < ettiğimiz
- D) et-dikimiz < ettiğimiz

4. Soru kökünde “kökünün türü” ifadesi varsa bakılması gereken “isim kök” veya “fiil kök” şeklinde olmalıdır. Buna göre:

- I. parıl (isim kök)
- II. büyü- (fiil kök) (UYARI: Bu sözcük isim kök olarak da kullanılabilir. Ancak aldığı ek fiile gelen bir ek olduğu için fiil kökten almalıyız.)
- III. kemir- (fiil kök)
- IV. kırp- (fiil kök)
- V. ser- (fiil kök)

5.

- B) doğal dünya, öyle şey
- C) enerji çorbası (tamlayan ek almadığı için belirtisiz isim tamlamasıdır)
- D) “Bunları alıp” (-ip zarf-fiili)
- E) “Olup bittiği” (-dik sıfat-fiili)

6.

- A) hızla değiştiği (hızla)
- C) hangi destekleri (hangi)
- D) bu yıllarda (bu)
- E) bazı tereddütler (bazı)

7. Fiilimsiler; isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil olmak üzere üçe ayrılır ve bu ekler fiile gelen ve onlardan yeni isimler, sıfatlar, zarflar türeten eklerdir. Buna göre:
- I. işaretlenmiş tahta (-miş sıfat-fiil) (UYARI: Sıfat fiil ekleri kendinden sonra gelen isimleri etkiler.)
 - II. yontulmuş (-muş eki burada yüklem görevinde olan sözcüğün aldığı ek olduğu için geçmiş zaman kip ekidir.)
 - III. dizilmiş çift (-miş sıfat-fiil eki)
 - IV. yazılmış adı (-miş sıfat-fiil eki)
 - V. alınmış ekmek (-miş sıfat-fiil eki)

1. C seçeneğinde geçen “güler yüz” birleşik sözcüğündeki birinci sözcük sıfat-fiil eklerinden biri ile çekimlendiği için bu sözcük ayrı yazılır. Bu nedenle C seçeneğindeki cümlede yazım yanlışı yapılmıştır.

2. Parçadaki üç numaralı “alanların” sözcüğü meydan, saha anlamlarına gelmekte olup kök hâlindeki bir sözcüktür bu nedenle yapı bakımından basittir. Fakat bir numaralı “yapısıyla” sözcüğü, yapmak fiil kökünün üzerine “-ı” fiilden isim yapım eki almış; iki numaralı “topluluklar” sözcüğü, top isim kökünün üzerine “-lu” ve “-luk” isimden isim yapım eklerini almış; dört numaralı “kesimlerine” sözcüğü, kesmek fiil kökünün üzerine “-im” fiilden isim yapım eki almış; beş numaralı “bölgelerindeki” sözcüğü, bölmek fiil kökünün üzerine “-ge” fiilden isim yapım eki almıştır. Bu dört sözcük yapım eki aldıkları için yapı bakımından türemiş sözcüklerdir. Bu nedenle doğru seçenek C'dir.

3. Virgülün görevlerinden birisi, bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemektir. Parçada beş numara ile gösterilen “virgül”, yalnız sözcüğünün kalplerimizde sözcüğüyle yapı ve anlam bağlantısı olmadığını göstermek üzere kullanılmıştır. Bu cümlede yalnız sözcüğü sadece anlamında kullanılmış olup durum zarfıdır. Parçada bir numara ile gösterilen “virgül”, nisan sonu ile mayıs başı söz gruplarını; iki numara ile gösterilen “virgül”, taşıdıkları eşyaların ağırlıklarından başka hiçbir özelliğini aldırış etmeyen ile ağırları yüklenirken zorlanan sıfat-fiil gruplarını; üç numara ile gösterilen “virgül”, ağır olmayanların hafifliklerini de küçümseyen bir edayla kaldıran ile eşya az gelmiş gibi bir de ağır semerlerini taşıyan sıfat-fiil gruplarını; dört numara ile gösterilen “virgül” ise en mahrem ile en nadide derecelendirme zarfı almış sıfatları ayırmak için kullanılmıştır. Yani ilk dört yerde karşımıza çıkan virgüller, eş görevli söz veya söz gruplarını ayırmak için kullanılmıştır.

4. İki numaralı cümlelin yüklemi, “bunların çoğunun varlığından bile haberdar değil”; öznesi ise “uzmanların dışında kalanlar”dır. Öznede geçen “kalan” sözcüğündeki “-an” eki, sıfat-fiil eki olup bu sözcük sıfat-fiildir. Uzmanların dışında söz grubu da kalanlar sıfat-fiiline bağlı olduğu için bu cümlelin öznesi sıfat-fiil grubudur. Bir numaralı cümlelin öznesi “su ürünleri mühendisleri” olup zincirleme isim tamlamasıdır. Üç numaralı cümlelin öznesi “bu canlıların bazıları”, tamlayanı sıfat tamlaması olan belirtili isim tamlamasıdır. Dört numaralı cümlelin öznesi “bu canlılar” sıfat tamlaması, beş numaralı cümlelin öznesi “bu deniz canlıları” ise tamlananı belirtisiz isim tamlaması olan sıfat tamlamasıdır.

5. Türklerin savaş tarihleri (tamlananı belirtisiz isim tamlaması olan belirtili isim tamlaması) söz grubunda geçen I numaralı “tarihleri” sözcüğü tamlanan konumunda olduğu ve çokluk eki almış bir tamlayana bağlandığı için “-leri” üçüncü çoğul iyelik (tamamlanan) eki almıştır. Parçadaki eserleri, müzikleri, edebiyatları, lezzetleri sözcükleri ise “Bu büyük tarih içine neleri ekleyebiliriz?” sorusuna cevap verdikleri için bu sözcükler, hem çokluk hem de belirtme durumu eki almıştır. Bu nedenle doğru seçenek A’dır.

A B C D E

6. Parçadaki dibinde, gece, söylediğim, başlığı sözcüklerinde ünsüz yumuşaması; vakti (vakit-i) sözcüğünde ünlü düşmesi, birlikte sözcüğünde ünsüz benzeşmesi, geçmiyor (geç-me-yor) sözcüğünde ünlü daralması görülmektedir. Parçada “hissetmek, affetmek, hakkı, sırrım” gibi ünsüz türemesine uğramış bir sözcüğe yer verilmemiştir.

A B C D E

7. Parçada “ben, sen, o, biz, siz, onlar” olmak üzere sadece altı tane olan ve özel isimlerin yerini tutan kişi zamirine yer verilmemiştir. Parçadaki “her” sözcüğü, sevgi ismini belli belirsiz ifade ettiği için belgisiz sıfat; “o” sözcüğü, sevgi ismini işaret ettiği için işaret sıfatı; sonsuz sözcüğü, boşluk ismini nitelediği için niteleme sıfatı, birisiyle sözcüğü nitelik veya miktar bilgisi vermeden bir ismin yerini tuttuğu için belgisiz zamirdir. Parçada geçen kendi sözcüğü ise dönüşlülük zamiridir ve bu sözcük, hem insanların hem de insan dışı kavramların yerini tuttuğu için doğrudan kişi zamiri olarak kabul edilmemektedir.

A B C D E

1. İşin yapıldığı yeri belirten tümleci-yani dolaylı tümleci- bulmak için sorulan soru “Nerede?” şeklinde olmalıdır. Buna göre II numaralı yerde “Karadeniz Bölgesi’ndeki bazı köylerde” tamlaması buna örnek olabilir.

2. I. koruyor: Yüklem
Baltık Denizi’nin Finlandiya ve İsveç arasındaki bölgesinde keşfedilen bir cisim: Özne
II. kilitliyor: Yüklem
“Ocean X” adındaki dalış ekibinin 86 metre derinlikte bulduğu cisim: Özne
III. kendisine 200 metre yaklaşıldığında: Zarf tümleci
IV. tüm cihazları: Nesne
V. duruluyor: Yüklem
60 metre genişliğe sahip olan bu cismin, bir gök taşı olma olasılığı üzerinde: Dolaylı tümleç

3. A) Geniş zaman eki “-r, -ar, -maz”, rivayet ise “-imiş” ile yapıldı. Buna göre “gelirmiş” yüklemi “geniş zamanın rivayeti” ile çekimlenmiştir.
B) Birleşik bir cümlede yüklem yanına fiilimsi de olurdu. Buna göre II. cümlede “başlarlar-mış” yüklemiyle beraber “-arak” zarf-fiili kullanıldığından yapısı birleşiktir.
C) III. cümlede yüklem “bulunurmuş” şeklinde sonda yer aldığı için kurallı bir cümledir. “Bul-” fiili, üzerine “-un-” fiilden fiil yapım ekini aldığı için türemiş yapıya sahiptir.
D) Sıralı cümle, yüklemi birden fazla olan cümledir. Buna göre IV. cümlede “gelmiş” şeklinde bir yüklem olduğundan ve fiilimsiler kullanıldığından birleşik cümle özelliği göstermektedir.
E) V. cümlede “hâlen” sözcüğü zaman zarfı olarak kullanılan bir zarf tümlecidir.

4. A) “Mavi sular” tamlamasında “mavi” sözcüğü ismi niteleyen bir sıfat olarak kullanılmıştır.
B) “Yanında” sözcüğü, üzerine “-ı” 3. tekil iyelik, üzerine “-de” bulunma durumu eki, “-ki” sıfat yapan -ki olarak kullanılmıştır. İki tane çekim eki almıştır.
C) “-de/-da” bulunma durumu ekinden sonra gelen ve bitişik yazılan “-ki” sıfat yapan -ki’dir ve bitişik yazılır.
D) “Yıkık dökük” sözcüğü yakın anlamlı sözcüklerin bir araya gelmesiyle kurulan bir ikilemedir.
E) “-e kadar” sözcüğü edat olarak kullanılmıştır.

5. I. "Körfez, boğaz, dağ, deniz, göl, ova" adları büyük harfle başlar. Buna göre sözcüğün yazımı doğrudur.
- II. "Heykeltıraş" sözcüğünün yazımı doğrudur.
- III. Belirli bir gün bildiren ay adları büyük harfle başlar ancak "gün" ifadesi özel isme dahil olmadığı için küçük harfle yazılması gerekirdi.
- IV-V. Sözcüklerin yazımı doğrudur.

6. Birbiri ardınca sıralanan tamlayanlar arasına virgül gelir. Birinci boşluğa virgül gelmelidir. Seslenme bildiren bir kullanım olduğundan ikinci boşluğa ünlem işareti gelmelidir. Cümle bittiği için üçüncü boşluğa nokta gelmelidir. Konuşma başlatacak yerden önce iki nokta gelmelidir. Buna göre doğru sıralama (,) (!) (.) (:) şeklinde olmalıdır.

7. E seçeneğinde verilen cümlede "Niçin?" sorusunun yanıtı zaten yer almaktadır. Doğru cümle "Kardeşine odayı toplamadığı için çıkmış." şeklinde olmalıdır.

1. A) “yeni misafir” (Niteleme sıfatı)
 B) “yeni eşya” (Niteleme sıfatı)
 C) “yeni başladılar” (Durum zarfı)
 D) “yeni elbise” (Niteleme sıfatı)
 E) “yeni kararlar” (Niteleme sıfatı)

2. A) değil: Yüklem
 alınan kararları sorulamak: Özne
 bizim işimiz: Özne
 B) mümkündür: Yüklem
 bu durumu belgeleriyle kanıtlamak: Özne
 C) istedi: Yüklem
 kameraman: Özne
 kartalları yuvalarında görüntülemek: Nesne
 D) karşılamak: Yüklem
 bizim görevimiz: Özne
 beyefendiyi: Nesne
 kapıda: Dolaylı tümleç
 E) güzel bir fikir: Yüklem
 eserlerin tümünü müzede sergilemek: Özne

3. I. “Böcek dünyasında” belirtisiz isim tamlaması,
 II. “Ağustos böceğinin şarkıları” zincirleme isim tamlaması,
 III. “Termit kraliçeleri” belirtisiz isim tamlaması,
 V. “bunların yanında, böceklerin büyüğü” belirtili isim tamlaması,
 “Alexandra kelebeği” belirtisiz isim tamlaması olarak kullanılmıştır. IV numaralı cümlede isim tamlaması yoktur.

4. I. “ayçiçeği yağı” “-i” ekini aldığından ayrı yazılmalıdır.
 II. “yan yana, el ele, baş, başa, göz göze, diz dize” sözcükleri her zaman ayrı yazılır.
 III. “mı/mi” soru edatı her zaman ayrı yazılır.
 IV. “pek çok” sözcüğü her zaman ayrı yazılır.
 V. Bağlaç olan “de/da” cümleden çıkarıldığında anlamı bozmaz ve her zaman ayrı yazılır.

B

5. I, II, III ve V numaralı yerlerde eş görevli sözcükler sıralandığı için virgüller olmalıdır. Ancak IV numaralı yerde örneklerin bittiği söylenmediğinden yani yargı verilmediğinden üç nokta kullanılmalıdır.

D

6. C seçeneğinde verilen sıralı cümlede ikinci cümlelerin dolaylı tümleci eksiktir. Doğrusu “eserlerine önem veriyor” şeklinde olmalıdır.

C

1. A) Ünlü düşmesi: İki heceli bir sözcüğün, ünlüyle başlayan ek aldığında ya da ünlüyle başlayan bir sözcükle birleştiğinde ikinci heceki ünlünün düşmesiyle yapılır. Buna göre “ağ(ı) zım” sözcüğünde örneği vardır.
- B) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi): “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe “c, d, g” ile başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin “ç, t, k”ye dönme olayıdır. Buna göre “çekiştirdi, ilişti, hafifçe, söylüyormuşçasına” sözcüklerinde örneği vardır.
- C) Ünlü daralması: “a, e” geniş ünlüleriyle biten sözcüğe, “-yor” eki ya da “-y-” kaynaştırması geldiğinde bu geniş ünlülerin “ı, i, u, ü”ye daralması olayıdır. Buna göre “söyle-” sözcüğü “söylüyor” şeklinde daralmıştır.
- D) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi): “p, ç, t, k” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe, ünlüyle başlayan ek geldiğinde ekin sonundaki bu ünsüzlerin “b, c, d, g, ğ” ye yumuşaması ile yapılır. Buna göre metinde örneği yoktur.
- E) Ünlü türemesi: “-cık, -cik” ekini alan bazı sözcüklerde ya da “-p” pekiştirmesini alan bazı sözcüklerde ünlü türemesi olayı görülür. Buna göre “azıcık” sözcüğü buna örnektir.

2. götürürdü: Yüklem

ben on bir yaşındayken: Zarf tümleci (Ne zaman götürürdü?)

babam: Özne (Kim götürürdü?)

beni: Belirtili nesne (Kimi götürürdü?)

önceleri uç sinemanın bulunduğu Şehzadebaşı semtine: Dolaylı tümleç (Nereye götürürdü?)

3. Fiilimsiler isim-fiil, zarf-fiil, sıfat-fiil olmak üzere ikiye ayrılırdı. Buna göre I numaralı cümlede “-an” sıfat-fiili ve “-me” isim-fiili kullanılmıştır.
- II numaralı cümlede “-me” isim-fiil, “-ken” zarf-fiil eki kullanılmıştır.
- III numaralı cümlede “-dik” sıfat-fiil eki kullanılmıştır.
- IV numaralı cümlede kullanılan fiilimsi yoktur.
- V numaralı cümlede “-en, -an” sıfat-fiilleri kullanılmıştır.

4. Yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla öznedenden sonra bir virgül gelir. Birinci boşluğa gelecek olan işaret virgül olmalıdır. Kendinden sonra örnekleme yapılacak cümle- nin sonuna iki nokta konur. Buna göre ikinci boşluğa iki nokta konmalıdır. Örneklerin devam ettiğini göstermek amacıyla üç nokta getirilmelidir. Ögeleri arasında virgül bulunan cümlede yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla noktalı virgül kullanılmalıdır. Buna göre sıralama (,) (:) (. . .) (;) şeklinde olmalıdır.

5. Düzeltme işaretinin 4 görevi vardır:

1. Alıntı sözcüklerde inceltme amacıyla: kâğıt, hikâye, rüzgâr, âdeta vs.
2. Yazımı karıştırılan sözcükleri birbirinden ayırt etmek amacıyla: hala-hâlâ, kar-kâr, adem-âdem, hal-hâl vs.
3. İnce “l” ünsüzünün yanında yer alan “a” ve “u” ünlülerinde: Halûk, Balâ, Nalân vs.
4. Nispet ekinin, belirtme durumu ve iyelik ekiyle karışmasını önlemek için: askerî, dinî, resmî vs.

Buna göre B seçeneğinde verilen “tarihi” sözcüğünde düzeltme işareti kullanılmadığında bu ek iyelik ve belirtme durumu ekiyle karışabilir. Buna göre yanlışlık buradadır.

1. I. “şey” sözcüğü her zaman ayrı yazılır.
 II. “bir an” sözcüğü her zaman ayrı yazılır.
 III. “bir sürü” sözcüğü her zaman ayrı yazılır.
 IV. “bir hayli” sözcüğü her zaman ayrı yazılır.
 V. “birtakım” sözcüğü, “bazı” anlamında kullanıldığında bitişik, diğer durumlarda ayrı yazılır.
 Buna göre bu cümlede “bazı” anlamında olduğundan bitişik yazımı doğrudur.

2. I- Kendinden sonra örnek verilecek cümlelerin sonuna iki nokta konur ve iki nokta eğer örnek-
 leme amacıyla kullanılmışsa örnek küçük harfle başlar.

3. A) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi): “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten
 sözcüğe “c, d, g” ile başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin “ç, t, k”ye dönme olayıdır. Buna
 göre “oluşturmaya, uzaklaştırabilmek, kısaltabilmektir” sözcüklerinde örneği vardır.
 B) Ünsüz türemesi: Bazı yabancı sözcükler ünlüyle başlayan ek aldığı ya da ünlüyle baş-
 layan bir sözcükle birleştiğinde arada bir ünsüzü türer. Buna göre metinde örneği yoktur.
 C) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi): “p, ç, t, k” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe, ün-
 lüyle başlayan ek geldiğinde ekin sonundaki bu ünsüzlerin “b, c, d, g, ğ” ye yumuşaması
 ile yapılır. Buna göre “vücudumuzu, amacı” sözcüklerinde örneği vardır.
 D) Ünlü daralması: “a, e” geniş ünlüleriyle biten sözcüğe, “-yor” eki ya da “-y-” kaynaştırması
 geldiğinde bu geniş ünlülerin “ı, i, u, ü”ye daralması olayıdır. Buna göre “başlıyor” sözcü-
 ğünde örneği vardır.
 E) Ünlü düşmesi: İki heceli bir sözcüğün, ünlüyle başlayan ek aldığı ya da ünlüyle başla-
 yan bir sözcükle birleştiğinde ikinci heceki ünlünün düşmesiyle yapılır. Buna göre “fikren”
 sözcüğünde örneği vardır.

4. edebiyat sahnesine 1960’lı yılların başında çıkan Nichita Stanescu: Özne
 A) bulundu: Yüklem
 çeşitli gazete ve dergilerde: Dolaylı tümleş
 redaktörlük ve başyazarlık görevlerinde: Dolaylı tümleş
 B) fırtınalar kopardı: Yüklem
 daha ilk zamanlarında: Zarf tümleci
 Romanya’daki edebiyat çevrelerinde: Dolaylı tümleş
 C) sığırdı: Yüklem
 yarım yüzyıllık yaşamına: Dolaylı tümleş her biri diğerini aşan mükemmel eserler: Nesne
 D) oldu: Yüklem
 yazdıklarıyla kısa zamanda ülkesinin en sevilen şairlerinden biri: Nesne
 E) başardı: Yüklem
 ikinci şiir kitabıyla Romanya’daki sanatseverlerin ilgisini çekmeyi: Nesne

5. I. “yer” sözcüğü, üzerine “ler” çokluk ekini, üzerine “-ı” 3. tekil iyelik ekini, üzerine “-i” belirtme durumu ekini almıştır.
- II. “çık-” fiil kökü, üzerine “-dik” sıfat-fiilini, üzerine “-ım” 1. tekil iyelik ekini almıştır.
- III. “diri” sözcüğü, üzerine “-l-” isimden fiil yapım ekini, üzerine “-t-” fiilden fiil yapım ekini, üzerine “-ecek” sıfat-fiilini almıştır.
- IV. “çek-” fiil kökü, üzerine “-miş” geçmiş zaman, üzerine “-idi” ek eylemini almıştır.
- V. “sahil” sözcüğü, üzerine “-e” yönelme durumu ekini almıştır.

6. I. “gece” sözcüğü zaman anlamında kullanıldığı için “zaman zarfıdır.
- II. “taraf” sözcüğü, üzerine “-ı” 3. tekil iyelik ekini alarak cümlede isim görevine gelmiştir.
- III. “fazla” sözcüğü, “enerji” ismini belirttiği için cümlede belirtme sıfatı olarak kullanılmıştır.
- IV. “için” sözcüğü, edat olarak kullanılmaktadır.

7. Fiilimsiler; isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil olarak üçe ayrılır. Buna göre I numarada “-en” sıfat- fiili, II numarada “-en” sıfat-fiili ve “-ma” isim-fiili, III numarada “-mak” isim-fiil eki, V numarada “-miş, -duk” sıfat-fiilleri kullanılmıştır.

1. okuyor: Yükleme

Bariş Manço: Özne (Okuyan kim?)

1974 yılına ait olduğumu sandığım siyah beyaz bir küpte: Dolaylı tümleş (Nerede okuyor?) parmaklarında tavuk teleği mızrabı, elinde sazıyla: Zarf tümleci (Nasıl okuyor?) bu şarkıyı: Belirtili nesne (Neyi okuyor?)

2. A) Sözcük, “-mek” isim-fiilini almıştır.

B) İyelik eki, isme gelen ve tamlanan görevinde olan sözcük demektir. Buna göre “-ı” 3. tekil iyelik ekini ve üzerine “-ı” belirtme durumu ekini almıştır.

C) “-ecek” sıfat-fiil ekini almıştır.

D) Aitlik eki, tamlanan görevinde olan sözcüğün aldığı iyelik ekidir. Buna göre “-i” 3. tekil iyelik ekini almıştır.

E) Zarf-fiil ekleri fiile gelen ve fiili isim yapan “-ken, -alı, -asıya, -ınca, -ıp, -arak, -madan, -casına, -maksızın, dıkça, - . . . r . . -maz” şeklindedir. Buna göre sözcük “-me” isim-fiil ekini almıştır.

3. A) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi): “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe “c, d, g” ile başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin “ç, t, k”ye dönme olayıdır. Buna göre “hafifçe, gittikçe, mavilikte, uzakta, birleştiği” sözcükleri buna örnektir.

B) Ünsüz düşmesi: “k” ünsüzü ile biten bir sözcüğün “-cik, -cek, -cak, -l-” ekini aldığı anda sonundaki ünsüzün düşmesiyle yapılır. Buna göre metinde örneği yoktur.

C) Ünlü düşmesi: İki heceli bir sözcüğün, ünlüyle başlayan ek aldığı ya da ünlüyle başlayan bir sözcükle birleştiğinde ikinci hecedeki ünlünün düşmesiyle yapılır. Buna göre “uf(u) ka” sözcüğü buna örnektir.

D) Ünlü türemesi: “-cık, -cik” ekini alan bazı sözcüklerde ve “-p” pekiştirmesini alan bazı sözcüklerde arada bir ünlü türer. Buna göre “daracık” sözcüğü buna örnektir.

E) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi): “p, ç, t, k” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe, ünlüyle başlayan ek geldiğinde ekin sonundaki bu ünsüzlerin “b, c, d, g, ğ” ye yumuşaması ile yapılır. Buna göre “ediyor, sonsuzluğa gidiyor, birleştiği” sözcükleri buna örnektir.

4. A) "Mars'a, Nobel Edebiyat Ödülü'nü" sözcüklerinde örneği vardır.
 B) "Özenli okumalarla..." cümlesinde örneği vardır.
 C) "Farklı bir gezegene oradaki kayaların yapısını incelemek için araç gönderebilecek kapasiteye sahip insanlık, milyonlarca insanın açlıkla mücadele etmesini umursamayabiliyor. Mars'a gitmek, yanı başındaki komşuyu ziyaret etmekten daha kolay görünüyor." cümlesinde örneği vardır.
 D) Tekrarlanan sözler arasında kullanılan bir virgül yoktur.
 E) "İnsanın yakınındakini görmeden yaşamasına ve insan hayatının değersizleştirilmesine karşı hayatı boyunca mücadele eden yazar; kitaplarında da bu konulara eğilmiş, incelemeler yapmış, kendine özgü ironisiyle insanlığın içinde bulunduğu durumun yıkıcılığını yeşeren bir umutla göstermiştir." cümlesindeki noktalı virgül bu amaçla kullanılmıştır.

5. I. Tür kaymasıyla oluşmuş birleşik sözcükler bitişik yazılır. Buna göre sözcüğün yazımı doğrudur.
 II. "Başka bir" sözcüğü her zaman ayrı yazılır.
 III. İkilemeler ayrı yazılır. Bu yüzden "renk renk" ikilemesi de ayrı yazılmalıdır.
 IV. "karmakarışık" sözcüğü bitişik yazılır.
 V. "gidip gel-" sözcükleri ayrı yazılmalıdır.

1. A) sabır-ımı < sabrımı
B) izin-i < izni
C) YOK
D) emir eden < emreden
E) devir-ilen < devrilen

2. A) Papart Ormanı ve Karçal Dağları gezisi: ÖZNE
farklı şehirlerden gelen on iki fotoğraf gönüllüsünün Trabzon'da buluşmasıyla: ZARF TÜMLECİ
başladı: YÜKLEM
- B) Birbirini ilk kez gören insanlardan oluşan bu ekip:ÖZNE
yaklaşık iki saat sonra: ZARF TÜMLECİ
Borçka'ya, gezinin başlangıç noktası olan ilçeye: DOLAYLI TÜMLEÇ
ulaştı: YÜKLEM
- C) Yolda birbirleriyle tanışan fotoğraf gönüllüleri: ÖZNE
burada: DOLAYLI TÜMLEÇ
kızarmış alabalık, salata ve baklavadan oluşan bir öğle yemeği: BELİRTİSİZ NESNE
yediler: YÜKLEM
- D) Yemekten sonra yoluna devam eden grubu: BELİRTİSİZ NESNE
ilk defa gittikleri bu vadiye sonbaharın renkleri ve nefis yansımaları: ÖZNE
karşılamıştı: YÜKLEM
- E) Karçal Dağları'nın eteklerine serilen ve Karadeniz'in yağmurlarıyla can bulan Papart Vadisi: ÖZNE
farklı tonlardaki tüm renkleri: BELİRTİLİ NESNE
içinde: DOLAYLI TÜMLEÇ
barındırıyordu: YÜKLEM

3. I, II, III, V numaralı sözcükler sıfat fiil ekini, IV. sözcük ise isim-fiil ekini almıştır.

4. Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiillerden önce ses olayı varsa bitişik, yoksa ayrı yazılır. Buna göre “farz et-, kaydol-, park et-, mahvol-” fiilleri doğru yazılmışken “sarf et-” birleşik fiili ayrı yazılmalıydı.

5. Verilen metinde eş görevli sözcükleri ayırmak için virgül kullanılmış. Aynı cümle içinde cümleleri sıralamak için noktalı virgül (;) kullanmak gerekir.

1. Parçadaki “daracık (dar+a+cık)” sözcüğü “ünlü türemesi” örneğidir, türeyen ünlü koyu renkle yazılmıştır; “burnumun (burun+um+un)” sözcüğü “ünlü düşmesi” örneğidir, düşen ünlü koyu renkle yazılmıştır; “hissettim (his+s+et+di+m)” sözcüğü “ünsüz türemesi” örneğidir, türeyen ünsüz koyu renkle yazılmıştır. “ettim (et+di+m)”, “gülüştüğünü (gül+üş+dük+ü+n+ü)”, sözcükleri de “ünsüz benzeşmesi” örneğidir, benzeşen ünsüzler koyu renkle yazılmıştır. Parçada “ünlü daralması” yoktur.

2. Sorunun cevabını bulabilmek için, öncülde verilen cümlelerin öğelerini araştıralım:

Hubble Uzay Teleskobu,

özne

yaklaşık 8000 yıl önce patlayan devasa bir yıldızın kalıntıların küçük bir bölümünü

belirtili nesne

geçtiğimiz günlerde keşfetti.

zarf tümleci

yüklem

3. Parçada II numarayla belirtilen “onları” sözcüğünün “Halikarnas Balıkçısı... yalnız bir konu, bir yaşantı ya da bir düşünce üstüne yazmamıştı onları.” cümlesinin belirtili nesnesi olduğu göz önünde tutulursa bu sözcüğün, iyelik eki değil, ismin belirtme durumu eki (-i hâli eki) aldığı görülür. Parçada numaralanmış diğer sözcükler iyelik eki almıştır.

4. Parçada IV numarayla belirtilen “şiiirlerim de” sözcüğünün “Ancak şiiirlerim de dikkatli gözlerin yakalayacağı ihmallerin de bile bile olduğunu söylemek isterim.” cümlesindeki koyu renkle yazılmış fiilimsinin kurduğu yan cümleciğin dolaylı tümleci olduğu göz önünde tutulursa bu sözcüğün “şiiirlerimde” biçiminde yazılması gerektiği görülür. Çünkü ilgili sözcükteki “de”, ismin hâl ekidir. Parçada numaralanmış diğer sözlerdeki “de”ler, ek değil sözcük (bağlaç olan de) olduğu için ayrı yazılmıştır.

5. D seçeneğinde verilen “Normların oluşturulmasında ve devam ettirilmesinde yöneticinin rolüne dikkat edilmeli, grubun sağlıklı normlar oluşturabilmesi için gerekli müdahaleler yapılmalıdır.” sözlerinin iki ayrı cümle olduğu göz önünde tutulursa bu seçenekteki virgölün iki cümleyi birbirinden ayırma göreviyle kullanıldığı görülür. Diğer seçeneklerdeki virgüller özneyi belirtme göreviyle kullanılmıştır.

1. Zarf-fiil ekleri fiile gelen ve fiili isim yapan “-ken, -alı, -asıya, -ınca, -ıp, -arak, -madan, -casına, -maksızın, dıkça, - . . . r . . . -maz” şeklindedir. Buna göre I numaralı sözcük “-an” sıfat-fiil ekini almıştır. II numaralı sözcük belirtili isim tamlaması kurmuştur bu yüzden fiilimsi eki almamıştır. III numaralı sözcük “-ma” isim-fiil ekini alarak kalıcı isim oluşturmuştur. IV numaralı sözcük “-arak” zarf-fiil ekini almıştır. V numaralı sözcük ise fiilimsi eki almamıştır.

2. I. cümlelerin yüklemi “incele-” fiil, II. cümlelerin yüklemi “sar-” fiil, III. cümlelerin yüklemi “dal” isim kökü, IV. cümlelerin yüklemi “yap-” fiil, V. cümlelerin yüklemi “gerek-” şeklinde fiildir. Buna göre farklı olan III numaralı cümlelerin yüklemidir.

3. A) Zaman belirteci (zarfı), “Ne zaman?” sorusuna alınan yanittir. Buna göre “önce, sonra” zaman zarflarıdır.
 B) İyelik eki, tamlanan görevinde olan sözcüğün aldığı ektir ve aitlik bildirir. Buna göre verilen cümlede iyelik eki almış sözcük yoktur.
 C) Çekimli fiil, çekim eki almış fiil demektir. Buna göre “belirtmişti” buna örnektir.
 D) Belgisiz sıfat, ismi belirsizlik yoluyla belirten sözcük demektir. “Bir iniltiydi, bir gölge” tamlamasında “bir” sözcüğü buna örnektir.
 E) “duy-ul-an, -bay-gın, uç-maz” sözcükleri fiilden türemiş isimdir.

4. A) Dönüşlülük zamiri “kendi” şeklindedir. Buna göre II. cümlede örneği vardır.
 B) “de/da” eğer bağlaçsa cümleden çıkarıldığında anlam bozulmaz. Buna göre III. cümlede “de” bağlaçtır.
 C) Zamirler, ismin yerine kullanılan sözcüklerdir. Buna göre V. cümlede zamir yoktur.
 D) Zarflar; fiili, fiilimsiyi, sıfatı ve kendi türünü etkiler. Buna göre VI. cümlede kullanılan “hiç” yokluk zarfıdır.
 E) Sıfat-fiil ekleri “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” şeklindedir. Buna göre VII. cümlede “-dik, -en” sıfat-fiilleri kullanılmıştır.

5. I. Devlet, imparatorluk adları büyük yazılır. Buna göre sözcüğün yazımı doğrudur.
 II. “Çöl” sözcüğü, özel isme dahil olmayan cins isimdir buna göre yazımı doğrudur.
 III. “Et-” ve “ol-” fiillerinden önce gelen sözcük içinde ses olayı varsa bu sözcük bitişik yazılırdı. Buna göre “hüküm et-” sözcüğünde ünlü düşmesi olduğundan bitişik yazımı doğrudur.
 IV. Kişi adlarıyla kullanılan mevki, derece, saygı, unvan sözleri büyük harfle yazılır. Buna göre “Büyük İskender” doğru yazımı olmalıdır.
 V. “Hiçbir” sözcüğü her zaman bitişik, “şey” sözcüğü ise her zaman ayrı yazılır.

6. III numaralı yere herhangi bir noktalama işareti konmaz. Çünkü “tarihle ilgili çalışmalar” bir sıfat tamlamasıdır ve tamlayan ve tamlanan arasına noktalama işareti gelmez.

7. B seçeneğinde verilen cümlede verilen nesne “midesini ve böbreklerini etkilemiş” şeklinde düzeltilmelidir. Ek yanlışlığından kaynaklı anlatım bozukluğu yapılmıştır.

1. A) okumuştum: Yüklem
Ben: Gizli özne
bu mısraları: Belirtili nesne
- B) almış: Yüklem
O: Gizli özne
ilk şiir kitabını: Belirtili nesne
- C) seyrettik: Yüklem
Biz: Gizli özne
dün akşamki filmi: Belirtili nesne
- D) yürüyordu: Yüklem
Büyükannesi: Özne
- E) anlamamış: Yüklem
O: Gizli özne
saatini düşürdüğünü: Belirtili nesne

2. I numaralı cümlede verilen “nerden” sözcüğünün doğru yazımı “nereden” şeklindedir.

3. Cümle tamamlandığı için birinci boşluğa nokta gelmelidir. Ancak noktadan sonra büyük harfle başlandığı için sıralı cümleler arasına virgül gelmelidir. Ardından kendine bir soru sorduğundan söz ettiği için ve bu soruyu açıklayacağı için ikinci boşluğa iki nokta, cümle sonunda soru sorduğu için de soru işareti gelmelidir. Yani doğru sıralama (,) (:) (?) şeklinde olmalıdır.

4. A seçeneğinde verilen cümlede “takım arkadaşlarım adına” şeklinde bir tamlanan eksiktir. Bu yüzden tamlanan eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu yapılmıştır.

1. Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi): “p, ç, t, k” ile biten sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığı ya da ünlüyle başlayan bir sözcükle birleştiğinde sonundaki ünsüzlerin “b, c, d, g, ğ” ye yumuşamasıdır. Buna göre I numaralı cümlede “ağacının, özelliği”, II numaralı cümlede “olduğu”, III numaralı cümlede “yaprağım”, V numaralı cümlede “kalabalığı, göğ, ediyor” sözcüklerinde örneği vardır. Ancak IV numaralı cümlede yumuşama örneği yoktur.

2. durdurdu: Yüklem

Ahmet: Özne (Durduran kim?)

geçen gün: Zarf tümleci (Ne zaman durdurdu?)

beni: Belirtili nesne (Kimi durdurdu?)

telaşla: Zarf tümleci (Nasıl durdurdu?)

A) indi: Yüklem

Ankara’dan gelen uçak: Özne (İnen ne?)

dün: Zarf tümleci (Ne zaman indi?)

hava alanına: Dolaylı tümleç (Nereye indi?)

bir saat geç: Zarf tümleci (Nasıl indi?)

B) yoktur: Yüklem

çalışmayanların yeri: Özne (Olmayan ne?)

yaşam sofrasında: Dolaylı tümleç (Nerede yoktur?)

C) geldi: Yüklem

kız kardeşim: Özne (Gelen kim?)

dün: Zarf tümleci (Ne zaman geldi?)

İstanbul’dan: Dolaylı tümleç (Nereden geldi?)

trenle: Edat tümleci (Ne ile geldi?)

beş satte: Zarf tümleci (Ne kadar zamanda geldi?)

D) düşünüyorum: Yüklem

insan severek çalışırsa her işi başarır: Özne

E) üzer: Yüklem

bu çocuk: Özne (Üzen kim?)

fırsatını bulunca: Zarf tümleci (Ne zaman üzer?)

seni: Belirtili nesne (Kimi üzer?)

gözünü kırpmadan: Zarf tümleci (Nasıl üzer?)

3. A seçeneğinde “önce”, B seçeneğinde “hasta tedavi edilirken”, C seçeneğinde “tedavi tamamlandıktan sonra”, D seçeneğinde “ilk başlarda” sözleri buna örnektir. Ancak E seçeneğinde eylemi zaman yönünden tamamlayan bir sözcük yoktur.

4. A) “Hayal edin” birleşik fiili, yardımcı eylemle kurulmuştur.
 B) II. cümlede “dolaşırken,soluklan-” sözcükleri yapı olarak türemiştir.
 C) III. cümlede “yapraklarıyla, bir, erik, ağacı, mis, ıhlamur” sözcükleri yapım eki almadığından basit yapıdır.
 D) IV. cümlede birleşik yapılı isim yoktur.
 E) V. cümlede “selamla-” türemiş fiili kullanılmıştır.

5. Bağlaçlardan sonra noktalama işareti getirilemez. Buna göre “ki” bağlaç olduğu için bu bağlaçtan sonra noktalama işareti gelmemelidir.

6. “Et-” ve “ol-” fiillerinden önce gelen sözcük içinde ses olayı varsa bitişik yazılır yoksa ayrı yazılır. Buna göre “şükret-, kaybet-, affet-, mahvet-” sözcükleri bitişiktir. Ancak “fark et-” sözcüğünde ses olayı olmadığı için ayrı yazımı doğrudur.

1. A) Zarf-fiil ekleri fiile gelen ve fiili isim yapan “-ken, -alı, -asıya, - inca, -ıp, -arak, -madan, -casına, -maksızın, dıkça, - . . . r . . . -maz” şeklindedir. Buna göre metinde örneği yoktur.
 B) Çokluk eki isme gelen “-lar/-ler” ekidir. Buna göre “gelenekler, insanlar, ayinler, kitleler, mistikler, eskiler, balatlar” sözcükleri bu eki almıştır.
 C) İyelik eki, isme gelen ve tamlanan görevinde olan sözcüğün aldığı ektir. Buna göre “ayinleri, ilgisi, biri, sesi, halatları” sözcüklerinde 3. tekil iyelik eki kullanılmıştır.
 D) Tamlayan eki, tamlayan görevinde olan sözcüğün aldığı ektir. Buna göre “insanların, kitlelerin, Nergui’nin, eskilerin” sözcükleri buna örnektir.
 E) Sıfat-fiil ekleri, fiile gelen ve fiili isim yapan “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” ekleridir. Buna göre “veren, olan” sözcüklerinde örneği vardır.

A B C D E

2. I- “karınca” isim, II- “bil-” fiil, III- “oluştur-” fiil, IV- “kullan-” fiil, V- “dikiyor” fiil olarak kullanılmıştır.

A B C D E

3. A) Belgisiz sıfat, ismi belirsizlik yoluyla etkileyen sıfattır. Buna göre “bir, her” sözcükleri buna örnektir.
 B) Sıfat-fiil ekleri, fiile gelen ve fiili isim yapan “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” ekleridir. Buna göre “akan, çıkan, inen” sözcükleri buna örnektir.
 C) İsim-fiil ekleri, “-ma, -ış -mak” şeklindedir. Buna göre “akış” sözcüğünde örneği vardır.
 D) İşaret sıfatları, ismi işaret yoluyla belirten sözcüklerdir. Buna göre “şu bulut, bu su” sözcükleri buna örnektir.
 E) Zarf-fiil ekleri fiile gelen ve fiili isim yapan “-ken, -alı, -asıya, - inca, -ıp, -arak, -madan, -casına, -maksızın, dıkça, - . . . r . . . -maz” şeklindedir. Buna göre şiirde örneği yoktur.

A B C D E

4. I. “Ne zaman?” sorusuna yanıt verdiği için zarf tümleci,
 II. “Nereden?” sorusuna yanıt verdiği için dolaylı tümleş,
 III. “Nereye?” sorusuna yanıt verdiği için dolaylı tümleş,
 IV. “Nereye?” sorusuna yanıt verdiği için dolaylı tümleş,
 V. “Nerede?” sorusuna yanıt verdiği için dolaylı tümleş.

A B C D E

5. I- “-y-” kaynaştırma ünsüzü, II- “kayıt et-” ünlü düşmesi ve ünsüz yumuşaması, III- sözcükte ses olayı yoktur. IV- “de-” fiili, “-y-” kaynaştırmasını alınca ünlüsü daralmıştır. V- sözcükte ses olayı yoktur.

A B C D E

6. I. Sözcüğün yazımı doğrudur. Eğer ünlüyle başlayan bir ek alırsa ikinci hecesindeki ünlü düşer.
- II. “de” nin bu cümledeki görevi bulunma durumu eki olmasıdır ve bitişik yazımı doğrudur.
- III. “ki” den sonra “-ler/-lar” eki getirdiğimizde anlamlıysa bitişik yazılır anlamsızsa ayrı yazılır. Buna göre “uzaklıktakiler” anlamlı olduğu için bitişik yazılmalıdır.
- IV. “arasındakiler” anlamlı olduğunda bitişik yazımı doğrudur.
- V. “Et-” ve “ol-” sözcüklerinden önce gelen sözcükte ses olayı varsa bitişik, diğer durumlarda ayrı yazılır. Buna göre “hisset-” sözcüğünde ünsüz türemesi olduğu için bitişik yazımı doğrudur.

7. Düzeltme işareti; inceltme amacıyla, yazımı karıştırılan sözcükleri ayırt etmek amacıyla, “i” ünsüzden sonra gelen “a” ve “u” ünlülerini göstermek amacıyla ve nispet ekinin, belirtme durumu ve iyelik ekiyle karışmasını önlemek amacıyla kullanılabilir. Buna göre A ve B seçeneklerinde inceltmek, C seçeneğinde iyelik ekiyle karışmasını önlemek, E seçeneğinde ise yazımı karıştırılan sözcükleri ayırt etmek için kullanılmıştır. Ancak D seçeneğinde verilen “sine” sözcüğünde kullanımıyla ilgili bir kural yoktur.

1. I. "böl-" fiil kök,
II. "tut-" fiil kök,
III. "kum" isim kök,
IV. "ılı-" fiil kök,
V. "dal-" fiil kökünden türemiştir.

2. Zarf-fiil ekleri fiile gelen ve fiili isim yapan "-ken, -alı, -asıya, -ınca, -ıp, -arak, -madan, -casına, -maksızın, dıkça, -. . . r. . . -maz" şeklindedir. Buna göre "yaklaştıkça" sözcüğünde "- dıkça" zarf-fiil eki kullanılmıştır.

3. Ünlü düşmesi: İki heceli bir sözcüğün, ünlüyle başlayan ek aldığı ya da ünlüyle başlayan bir sözcükle birleştiğinde ikinci hecedeki ünlünün düşmesiyle yapılır. Buna göre I numarada "oğulu", II numarada "ay(ı)rıntı", IV numarada "b(u)öyle", V numarada ise "şek(i)lini" sözcüklerinde örneği vardır. Ancak III numarada örneği yoktur.

4. etkiledi: Yükleme

yıllar sonra beklenmedik bir anda seninle karşılaşmak: Özne

Verilen cümlelerin öznesi "-mak" ekini aldığından isim-fiil grubundan oluşmuştur.

5. A) Belgisiz zamir, ismin yerini belgisizlik yoluyla tutan sözcük demektir. Buna göre I. cümlede "hepsi" sözcüğü buna örnektir.
B) İşaret sıfatı, ismin anlamını işaret yoluyla belirten sözcüktür. Buna göre II. cümlede "bu hatıralardan" tamlamasında örneği vardır.
C) Miktar zarfı; fiilin, fiilimsinin, sıfatın ya da zarfın anlamını miktar yönüyle etkileyen sözcüktür. Buna göre III. cümlede "fazla" sözcüğü buna örnektir.
D) Niteleme sıfatı; ismin anlamını renk, durum, biçim yönüyle niteleyen sözcük demektir. Buna göre IV. cümlede "küçük düzenlemeler" tamlaması buna örnektir.
E) Yer-yön zarfları; fiili, fiilimsiyi yer-yön anlamıyla belirten "aşağı, yukarı, ileri, geri" gibi sözcüklerdir. Buna göre bu sözcükler isim çekim eki alırsa tür olarak isme dönerler. V. cümlede ise bu türden bir sözcük yoktur.

1. A) geri dönüşüm, bir parçası, can sıkıcı, bazı sorunlar, bir dizi fırsat
 B) ekosisteminin sürdürülmesinin, besinlerin geri dönüşümünün ve karbon tutulumunun, sorunların çözümüne
 C) orman ve çayır ekosisteminin
 D) karbon tutulumunun ayrılmaz bir parçası

E

2. A) hissetti
 C) aydınlık-ı < aydınlığı
 kurduk-u < kurduğu
 D) çevir-e < çevre
 ayır-ıl-an < ayrılan
 E) sıcak-cık < sıcacık

B

3. A) satırlar arasında bir
 anlam denizinin saklı olduğu: ÖZNE (SIFAT-FİİL GRUBU)
 fark edilir: YÜKLEM
 B) Eserlerinin ötesine geçip kendini her kuşaktan okura kabul ettiren kimsedir: YÜKLEM
 halkın sanatçısı: ÖZNE (İSİM TAMLAMASI)
 C) Eserin her ayrıntısını özümseyerek
 derinliklerine inen dikkatli bir okur: ÖZNE (SIFAT TAMLAMASI)
 rast gelir: YÜKLEM
 D) Romanın yazarı: ÖZNE (İSİM TAMLAMASI)
 sunuyor: YÜKLEM
 E) Yazar: ÖZNE (İSİM)
 her bir sözcüğün hakkını vermeye çalışıyor.: YÜKLEM

C

4. B) bu parmakların
 C) yanlara doğru < -a doğru
 güzelliğiyle < ile
 D) "da"
 E) cezbediyor

A

5. A) Üsküdar'da doğan sanatçı: ÖZNE
farklı hocalardan: DOLAYLI TÜMLEÇ
ebru sanatını: BELİRTİLİ NESNE
öğrenmişti: YÜKLEM (FİİL)
- B) O: ÖZNE
da: CÜMLE DIŞI UNSUR
tıpkı annesi gibi: EDAT TÜMLECİ
ebru sanatına : DOLAYLI TÜMLEÇ
özel bir ilgi: NESNE
duyuyordu: YÜKLEM (FİİL)
- C) Ebru sanatıyla ilgilenen herkesin işe temelden başlaması: ÖZNE
gereklidir: YÜKLEM (İSİM)
- D) Öğrencilerinden: DOLAYLI TÜMLEÇ
ebru sanatını: BELİRTİLİ NESNE
gelecek nesillere aktarmalarını: BELİRTİLİ NESNE
ister: YÜKLEM (FİİL)
- E) Ebru sanatında kullandığı çeşitli çiçek motiflerine: DOLAYLI TÜMLEÇ
papatyayı: BELİRTİLİ NESNE
da: CÜMLE DIŞI UNSUR
ekledi: YÜKLEM (FİİL)

6. Bağlaç olan “ki” den sonra “-ler” eki geldiğinde cümlemin anlamı bozuk olur. Bu yüzden burada anlam bozuk olduğu için bağlaç olan bu “ki” ayrı yazılmalıdır.

7. I. Kendinden sonra açıklama yapılacak cümlemin sonuna (:) gelir.
II. Virgülle sıralanmış cümlelerde yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek için (;) gelir.
III. Cümleleri sıralamak için (,) gelir.
IV. Özneyi vurgulamak için (,) gelir.
V. Kendinden sonra açıklama yapılacak cümlemin sonuna (:) gelir.

1. Sorunun cevabını bulabilmek için, parçada verilen numaralanmış sözcüklerin köken bilimi bakımından açılımını yapalım:

Türkçe → Türk + ce

Koyu renkle yazılmış ses “ünsüz benzeşmesi” örneğidir.

Keşfedilmeyi → keşif + et + (i) l + me + y + i

“Keşif” sözcüğündeki koyu renkle yazılmış ses düştüğü için bu sözcük “ünlü düşmesi” örneğidir; “et” sözcüğündeki koyu renkli ses –iki ünlü arasında kaldığı için – “ünsüz yumuşaması” örneğidir;

Adedi → adet + i

İlgili sözcükteki koyu renkle yazılmış ses “ünsüz yumuşaması” örneğidir.

Sebebi → sebep + i

İlgili sözcükteki koyu renkle yazılmış ses “ünsüz yumuşaması” örneğidir.

Yetkin → yet + gin

İlgili sözcükteki koyu renkle yazılmış ses “ünsüz benzeşmesi” örneğidir.

Sözcüklerin açılımında görüldüğü gibi, “keşfedilmeyi” sözcüğünde birden fazla ses olayı vardır.

2. Sorunun cevabını bulabilmek için, öncülde verilen cümlelerin öğelerini araştıralım:

Yazar, tüm amacının unutulmaya yüz tutmuş

özne

belirtili nesne

bir dili yeniden gün yüzüne çıkarmak olduğunu eserinin başında

yer tamlayıcısı

açık yüreklilikle belirtir.

zarf tümleci

yüklem

3. Sorunun cevabını bulabilmek için, parçada verilen numaralanmış sözcüklerin köken bilimi bakımından açılımını yapalım:

yörüngesine → yörünge + s + i + n + e
kök çek.eki çek.eki

amacına → amaç + ı + n + a
kök çek.eki çek.eki

üzerlerinde → üzeri + ler + i + n + de
kök çek.eki çek.eki çek.eki

dünyamızdan → dünya + mız + dan
kök çek.eki çek.eki

görüntüyü → gör + (ü)ntü + y + ü
kök çek.eki çek.eki

Sözcüklerin açılımında görüldüğü gibi, parçada V numarayla belirtilen “görüntüyü” sözcüğü tek bir çekim eki almıştır.

4. Parçada I numarayla belirtilen “berrak” sözcüğü, kendinden sonra gelen “dere” sözcüğünün niteliğini belirttiği için “sıfat”tır; II numarayla belirtilen “sürekli” sözcüğü, kendinden sonra gelen “gördüğü” fiilimsisini belirttiği için “zarf”tır; III numarayla belirtilen “için” sözcüğü, cümleye bir anlam ilgisini kattığı için “edat”tır; IV numarayla belirtilen “birine” sözcüğü de adın yerini tuttuğu için “zamir”dir.

B

5. Parçada IV numarayla belirtilen “yakar” sözcüğünün “Venedikliler, geceleri bu maddeleri karıştırarak ateş yakar...” cümlesinin yüklemi olduğu göz önünde tutulursa bu sözcüğün “fiilimsi” değil, “fiil” olduğu görülür. Parçada numaralanmış diğer sözcükler “fiilimsi”dir.

D

6. “Somut olarak yer bildirmeyen **alt**, üst ve üzeri sözcüklerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.” kuralı göz önünde tutulursa parçada II numarayla belirtilen “gerçek üstü” sözcüğünün “gerçeküstü” biçiminde yazılması gerektiği görülür. Parçada numaralandırılmış diğer sözcükler de bir yazım yanlışlığı yoktur.

B

7. Parçadaki “Kendimi bildim bileli şu üç şeye âşığı” cümlesinden sonra bir açıklama yapıldığı göz önünde tutulursa parçada boş bırakılan ilk yere, iki nokta (:) getirilmesi gerektiği görülür; Parçadaki “insana”, “tabiata”, “şiiire” sözcüklerinin eş görevli oldukları göz önünde tutulursa parçada boş bırakılan ikinci ve üçüncü yerlere virgül (,) getirilmesi gerektiği görülür; açıklama yapıldıktan sonra cümlelerin tamamlandığı göz önünde tutulursa parçada boş bırakılan dördüncü yere nokta (.) getirilmesi gerektiği görülür. “Bu aşktır insanı diri ve dinç tutan” sözlerinin de anlamca tamamlanmış – bitmiş bir cümle olduğu göz önünde tutulursa parçada boş bırakılan son yere nokta (.) getirilmesi gerektiği görülür.

B

YGS - TYT

2011 – 2025

MSÜ

2018 – 2025

ÇIKMIŞ
SORULAR

1. I. Sıfat-fiil,
II. Sıfat-fiil,
III. Zarf-fiil,
IV. Zarf-fiil
V. Bu cümlede “-miş” eki ek eylem olarak kullanılmıştır.

2. A) aralarız: Yüklem
biz: Özne
kitapların kapağını: Belirtili Nesne (Belirtili ad tamlaması)
B) “açlıkla” sözcüğü, “çeviririz” fiili durum yönüyle etkilediğinden durum zarfıdır.
C) “kopuveririz” yüklemi yanında “-ken” zarf-fiili kullanılmıştır. Bu yüzden yapı bakımından birleşiktir.
D) “-mez” sıfat-fiil ekini alan sözcük artık fiilden sıfat yapmıştır.
E) Edatlar, tek başına kullanıldığında anlam ifade etmeyen sözcüklerdir. Buna göre V. cümlede ilgeç (edat) yoktur.

3. A) “ve, tüm, bir”
B) “etkilemiş” ve “girmiştir” şeklinde iki yükleme sahip olan bu cümle birden fazla yüklemi barındırdığı için sıralı cümledir. Cümlelerin ortak öznesi “doğa” olduğundan da bağımlı sıralıdır.
C) Yüklemeler içinde “-l, -n” ekleri olmadığına göre yüklemeler etkindir.
D) İyelik ekleri, tamlanan görevinde olan isme gelir. Buna göre “örtüsü, şiirlerim” sözcüklerinde iyelik eki vardır.
E) Belgisiz sıfatlar, ismi belgisizlik yoluyla belirtir. Buna göre “bir renk, bir koku, bir titreşim” tamlamasında “bir” sözcüğü belgisiz sıfattır.

4. I. dönerdim: Yüklem
ben: Özne
yatılı olarak okuduğumda ortaokul yıllarında: Zarf tümleci
yaz tatillerinde: Zarf tümleci
Kozlu'ya: Dolaylı tümleç
ailemin yanına: Dolaylı tümleç
özlemle: Zarf tümleci
- II. kolay değildi: Yüklem
o yaşlarda evden yedi-sekiz ay uzakta kalmak: Özne
- III. bir başka şeydi: Yüklem
aile özlemi: Özne
seviyordum: Yüklem
Ben: Gizli özne
arkadaşlarımı, okulumu: Nesne
çok: Zarf tümleci
atılmıştı: Yüklem
bugün de süren dostlukların temeli: Özne o yıllarda: Zarf tümleci
- IV. denizin hemen kıyısındaki bir tepeninyamacındaydı: Yüklem
evimiz: Özne
- V. anımsarım: Yüklem Ben: Özne
hâlâ: Zarf tümleci
o evi ve o dalga seslerini: Belirtili Nesne
özlemin içimi sızlatan acısıyla: Zarf tümleci

5. A) "... tartışmaları değerlendirebilmemizi de..."
B) "hakkındaki"
C) Sürerlilik fiili, "-agel, -akal-" şeklindedir ancak metinde örneği yoktur.
D) Ünlü düşmesi, iki heceli bir sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığındaki ikinci hecesindeki ünlünün düşmesidir. Buna göre "dev(i)rin" sözcüğünde örneği vardır.
E) Dönüşlülük zamiri "kendî" dir ve metinde örneği vardır.

6. Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi); “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe “c, d, g” ile başlayan bir ek geldiğinde bu ünsüzlerin “ç, t, k” ye dönmesi ile yapılır. Buna göre “küskün” sözcüğünde vardır, “küs-” fiilinin aldığı ek “-gün” şeklindedir.

E

7. I. Soru edatı olan “mı/mi” her zaman ayrı yazılır.
 II. “Alt, üst, üzeri” sözcükleri somut olarak yer bildirdiğinde ayrı diğer durumlarda bitişiktir. Buna göre sözcüğün yazımı doğrudur.
 III. Fiilden sonra gelen “ki” her zaman bağlaçtır ve ayrı yazılır.
 IV. Sözcüğün yazımı doğrudur.
 V. Kurum, kuruluş, müze adı olduğundan büyük yazımı doğrudur.

G

8. II numaralı yerde üç nokta yerine nokta kullanılmalıdır. Çünkü yargısı tamamlanmıştır ve noktayla bitirilmelidir.

B

9. A) Çünkü edebiyat, daha iyi duymamızı, daha iyi düşünmemizi sağlar.
 B, C ve E) Eğer o şiirler, o romanlar, o öyküler, o tiyatro yapıtları olmasaydı, söylemek bile fazla, duygularımız daha az bilinecek, bilgilerimiz daha az olacaktı.

D

10. A seçeneğinde verilen cümlede “giriş yapmak” ifadesinde eylem gereksiz kullanılmıştır. “Girdiler” şeklinde doğrudan bitirilmelidir.

A

1. A) Ünlü daralması, “a, e” geniş ünlülerinden biriyle biten sözcüğe “-yor” eki geldiğinde ya da “-y-” kaynaştırmasını aldığına “ı, i, u, ü” ye daralması olayıdır. Buna göre “etkiliyor” sözcüğünde örneği vardır.
- B) Ünlü düşmesi, iki heceli bir sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığına ya da birleştiğinde ikinci hecedeki ünlünün düşmesiyle yapılır. Buna göre “gönlümüzü” sözcüğünde örneği vardır.
- C) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi), “p, ç, t, k” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe ünlüyle başlayan ek geldiğinde ya da birleştiğinde sonundaki sert ünsüzlerin “b, c, d, g” yumuşak ünsüzlerine yumuşaması olayıdır. Buna göre “verdiği, adından, müziği” sözcüklerinde örneği vardır.
- D) Ünsüz türemesi: Bazı yabancı sözcükler ünlüyle başlayan ek aldığına ya da ünlüyle başlayan bir sözcükle birleştiğinde arada bir ünsüz türer. Buna göre metinde örneği yoktur.
- E) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi), “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe “c, d, g” ile başlayan bir ek geldiğinde ekin başındaki bu ünsüzler “ç, t, k” ye döner. Buna göre “oldukça, sanatçı” sözcükleri buna örnektir.

2. A) “hatırlatır” yüklemi “-r” geniş zaman eki aldığına göre geniş zamanlıdır. Cümlede tek yüklem vardır bu yükleme bağlı yan cümle yoktur bu yüzden basit yapılıdır.
- B) “getirir” yüklemnin yanında “yaptığı” yan cümlesi yer aldığından girişik birleşik bir cümledir. “Ne zaman?” sorusuna “ Akdeniz’e yaptığı seyahatlerden her dönüşünde” yanıtını aldığımızı göre bu cümlelerin zarf tümlecidir.
- C) “olurdu” yüklemi sonda yer aldığı için ve fiil olduğu için kurallı bir fiil cümlesidir.
- D) “bezenir” ve “sohbet edilirdi” şeklinde iki yüklem olduğuna göre cümle sıralıdır ve olumsuzluk bildiren bir ifade yer almadığı için de olumlu bir cümledir.
- E) Sürerlilik fiili “-agel- ve -akal-” tır. Ancak V. cümlede “-iver-” tezlik birleşik fiili kullanılmıştır. Yapı olarak içinde fiilimsi yer aldığından girişik birleşik cümledir.

3. A) Ek fiil ekleri “-idi, -imiş, -ise, -dır” şeklindedir. Bu ekler ismi yüklem yapar ya da fiili birleşik zamanlı yapar. Buna göre metinde ek fiil almış bir sözcük yoktur.
- B) Benzetme edatı “gibi”, metinde kullanılmıştır.
- C) “bin kez” tamlamasında verilen “bin” sözcüğü sayı sıfatı olarak kullanılmıştır.
- D) “hiçbir, varsayım, tutamaz, tutamayacağı” birleşik sözcükleri kullanılmıştır.
- E) Yeterlilik fiili, “-abil-” şeklindedir ve bunun olumsuzluğu da “-ama” şeklinde yapılır. Buna göre olumsuzluk bildiren yeterlilik fiili “tutamaz, tutamayacağı” sözcüklerinde verilmiştir.

4. I. “biz” kişi zamiri, üzerine “-e” yönelme durumu ekini almıştır.
 II. “zorla-” fiili, üzerine “-n-” dönüşlülük ekini almıştır.
 C) “sev-” fiil kökü, üzerine “-gi” fiilden isim yapım ekini, üzerine “-iz” 1. çoğul iyelik ekini, üzerine “-i” belirtme durumu ekini almıştır.
 D) “iç” sözcüğü isim kökündedir ve “-de” bulunma durumu ekini almıştır.
 E) “yalnız” sözcüğü, bu cümlede isim olarak kullanılmıştır.

5. A) İyelik eki, tamlanan görevinde olan sözcüğün aldığı ektir. Buna göre “teknolojisi, yaratacağı, hazzı” sözcüklerinde 3. tekil iyelik eki kullanılmıştır.
 B) Geçişsiz çatılı yüklem, nesne alamayan yüklem demektir. Buna göre “tadamayacaktır” yüklemi nesne alabildiği için geçişlidir.
 C) “okumanın”
 D) “bilgisayar teknolojisi”
 E) “Bilgisayar teknolojisiyle yetişen kuşaklar, ileriki yaşlarda tanışan insanlar”

6. Yüklemden uzak düşmüş özneyi vurgulamak amacıyla virgöl getirilir. Bu yüzden birinci boşluğa virgöl gelmelidir. İkinci boşlukta yargı tamamlanmadığı için gelmesi gereken işaret üç noktadır. Ögeler arasına getirilecek işaret virgöl olmalıdır. Kendinden sonra açıklama yapacağı için dördüncü boşluğa iki nokta getirilmelidir. Tek tırnakla verilen yerde duygu belirttiği için gelmesi gereken işaret ünlem olmalıdır. Dolayısıyla sıralama (,)(...)(,)(:)(!) şeklinde olmalıdır.

1. I. "çocukça hareket" ismi nitelediği için niteleme sıfatıdır.
 II. "güzelce dinle" fiili etkilediği için durum zarfıdır.
 III. "sürece" sözcüğü zarf olarak kullanılmıştır.
 IV. "Japonca" sözcüğü türemiş bir özel isim görevindedir.
 V. "genişçe bir rapor" tamlamasında niteleme sıfatı olarak kullanılmıştır.

2. I. Sıfat tamlaması,
 II. Sıfat tamlaması,
 III. Sıfat tamlaması,
 IV. Zincirleme isim tamlaması,
 V. Sıfat tamlaması olarak kullanılmıştır.

3. A) Ünlü düşmesi: İki heceli bir sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığındaki ikinci hecesindeki ünlüyü düşürmesiyle yapılır. Buna göre "hükmetmekten" sözcüğünde örneği vardır.
 B) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi), "p, ç, t, k" ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe ünlüyle başlayan ek geldiğinde ya da birleştiğinde sonundaki sert ünsüzlerin "b, c, d, g" yumuşak ünsüzlerine yumuşaması olayıdır. Buna göre "zenginliğin" sözcüğünde örneği vardır.
 C) Ulama: Ünsüzle biten sözcüğün ardından ünlüyle başlayan sözcüğün gelmesiyle yapılır. Buna göre "eskiden ülkelerin, zenginliğin ölçütü, sahip olunan, yüzyılın ikinci, bilimsel araştırmalara" sözcüklerinde örneği vardır.
 D) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi), "f, s, t, k, ç, ş, h, p" ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe "c, d, g" ile başlayan bir ek geldiğinde ekin başındaki bu ünsüzler "ç, t, k" ye döner. Buna göre "hükmetmekten, araştırma, değişti" sözcüklerinde örneği vardır.
 E) Ünlü türemesi: "-cık/-cik" eki alan sözcükte veya "p" pekiştirme ünsüzünde görülebilir. Buna göre metinde örneği yoktur.

4. A) Yüklem fiil olduğundan fiil cümlesidir. “Devrilen Ağaçlardan Halk Kitaplığı Yapma Projesi” belirtisiz nesnesi kullanılmıştır.
- B) yerleştiriyorlar: Yüklem
bu kampanyaya katılmak isteyenler: Özne
fırtınadan veya yağmurdan devrilen ağaçların gövdelerini: Belirtili nesne raf şeklinde oyup:
Zarf tümleci bunları: Belirtili nesne kaldırımlara: Dolaylı tümleç
- C) koyuyorlar: Yüklem
takas edilecek kitapları: Nesne Nesne, sıfat tamlamasından oluşmuştur.
- D) Cümle içinde olumsuzluk bildiren ifade ya da ek olamadığından olumlu bir cümledir, “kitaplarından birini” belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.
- E) “kampanyadır” ismi “-dır” ek eylemiyle çekimlenip yüklem olmuştur.

5. A) Tezlik fiili, “-iver-” şeklindedir ve “uyanıverme” sözcüğünde örneği vardır.
- B) “silkinip”
- C) “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” eklerinden biri sıfat-fiil göreviyle kullanılmamıştır.
- D) İstek kipi, fiile gelen “-a/-e” dir ancak birinci çoğul şahısta bu ek “-alı/-eli” şeklindedir. Buan göre “kalkalım” sözcüğü buna örnektir.
- E) Şimdiki zaman eki “-yor” şeklindedir. Buna göre “duruyoruz” sözcüğü buna örnektir.

6. A) Fiil içinde “-I, -n” ekleri yer almadığından etken çatılıdır.
- B) “değişimin birey üzerindeki etkilerini” belirtili nesnesi belirtili isim tamlamasından oluşmuştur.
- C) “kullandığı, biçim, değişim, etki” sözcükleri buna örnektir.
- D) “eserlerinde, üzerindeki”
- E) “eserlerinde, etkilerini” sözcüklerinde iyelik eki vardır.

7. II-III-V numaralı yerlerde virgöl eş görevli sözcükleri sıralamak için kullanılmıştır. Ancak IV numaralı yerde virgölün görevi özneyi vurgulamaktır.

8. I. “Baş” sözcüğünün başa gelmesiyle kurulan birleşik isimler bitişik yazılır.
II. “yanı sıra” sözcüğü her zaman ayrı yazılmalıdır.
III. Bağlaç olan “de/da” cümleden çıkarıldığında anlam bozulmaz ve ayrı yazılır.
IV. Ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmaması yazım yanlışına sebep olur ancak burada bu kurala uyulmuştur.
V. “Herhangi” sözcüğünün bitişik yazımı doğrudur.
9. I. “ki” den sonra “-ler/-lar” getirildiğinde anlamlıysa bitişik yazılır, anlamsızsa ayrı yazılır. Buna göre anlamsız olduğu için “ki” bağlaçtır ve ayrı yazılmalıdır.
II. Bağlaç olan “de-da” ayrı yazılır.
III. “Ol-” fiili gerçek anlamını koruduğu için ayrı yazımı doğrudur.
IV. Sayılar yazıyla yazıldığında ayrı yazılır.
V. Sözcüğün yazımı doğrudur.
10. D seçeneğinde verilen cümlede edat gereksiz kullanılmıştır. Bu edat yerine yönelme durumu eki olan “-e” kullanılmalıdır.

1. A-C-D-E seçeneklerinde şimdiki zaman anlamında, B seçeneğinde ise “gelecek zaman” anlamında kullanılmıştır.

B

2. A) “bu sonuç” işaret sıfatı,
 B) “bu” yaşama hakkı yerine kullanıldığı için “işaret zamiri”,
 C) “bunların” sözcük, üzerine ek aldığı için işaret zamiri,
 D) “bunun” sözcük, üzerine ek aldığı için işaret zamiri,
 E) “bu” sözcüğü, “sorun” sözcüğü yerine kullanıldığı için işaret zamiridir.

A

3. A) “alnıma”
 B) “ağlıyordum”
 C) “düştüğçe, sıkça, sardıkça”
 E) “kalbimi”

D

4. A) “gün doğunca”,
 B) “dertelerim-le, gibi”,
 D) “veda ediyor”
 E) “bir titiz örümcek”

C

5. A) tiyatro: Özne
birleşmek zorundadır: Yüklem
toplumla birtakım ortak değerlerde: Dolaylı tümleç
- B) “olur” yüklemi ve “varsa” şartı yer aldığından cümle şartlı birleşiktir.
“Varsa” yan cümlesi de “nasıl?” sorusuna cevap verdiği için zarf tümleci görevindedir.
- C) yoktur: Yüklem
Orta Çağ Avrupa’sında rastlanan böyle topluluklar: Özne
günümüzde: Zarf tümleci
- D) “belli bir zümrenin görüşlerini”
“değer yargılarım” belirtili nesneleri kullanılmıştır.
- E) “sahneye aktarılan değerler” özneyi oluşturmaktadır.

6. A) “İspanyol edebiyatı, insan tipi”
C) “edebiyatının, kalemi, eserinde, onuru, parası, ölçüsünde, tipini”
D) “ölümsüz, adlı, ölçü, saygı, gören, koyarken, karmaşık, özetliyordu”
E) “özetliyor” sözcüğündeki “-yor” eki büyük ünlü uyumuna da küçük ünlü uyumuna da uymamaktadır.

7. V. Bağlaç olan “de-da” cümleden çıkarıldığında anlam bozulmaz. Bu yüzden burada bağlaçtır ve ayrı yazılmalıdır.

8. III numaralı yerde herhangi bir noktalama işareti kullanılmaz. Çünkü burada ne... ne de sıralama bağlacı yer almaktadır. Bu bağlaçlar arasında hiçbir noktalama işareti olmaz.

1. I. Ünsüz benzeşmesi
II. Kaynaştırma
III. Ünsüz yumuşaması
IV. Ünlü düşmesi, kaynaştırma
V. Ünsüz yumuşaması

2. A) “ve”
B) “gibi”
C) “dünyamız”
D) “o” sözcüğü cümlede ismi işaret eden bir işaret sıfatıdır.
E) “kendi”

3. A) insanın ve insanlık tarihinin inkâr edilmez bir gerçeğidir: Yüklem- belirtili isim tamlaması.
B) “Hangi çağ, hangi coğrafya, hangi millet?”
C) “bazıları”: Özne (bazı sözcüğü isim çekim eki aldığı anda işaret zamiri olur)
D) Yüklem “faaliyetidir” şeklinde isimden olduğundan isim cümlesidir.
E) “somut hâlidir” şeklinde bir yüklem yer aldığından cümle basit yapılıdır.

4. IV numaralı yer kendinden öncesi ve sonrasıyla sıfat tamlaması kurduğuna göre tamlayan tamlanan arasına noktalama işareti koymaya gerek yoktur.

1. I. çevir- ⇒ çevre
II. ayır- ⇒ ayrıl-
III. kısım ⇒ kısmında
IV. kıvrır- ⇒ kıvrımlı

2. gelişimsel ve etkileşimsel bir süreçtir: Yüklem
yapılandırıcı dil yaklaşımına göre: Edat tümleci dinleme: Özne
A) başlar: Yüklem
dil öğrenme süreci: Özne
dinleme yoluyla: Zarf tümleci
anne karnında: Dolaylı tümleç
B) sadece iletişim kurmak için yapılan bir etkinlik değildir: Yüklem
dinleme: Özne
C) harekete geçirmelidir: Yüklem
etkili bir dinleme için: Zarf tümleci
dinleyici: Özne
ön bilgilerini: Belirtili nesne
D) önemli bir unsurdur: Yüklem
dinleme becerisinin geliştirilmesi için: Edat tümleci
etkinlik: Özne
E) zihinsel becerilerin geliştirilmesidir: Yüklem
dinleme eğitiminin bir diğer amacı: Özne

3. I. “görünür” fiil,
II. “perşandır” isim,
III. “sorar” fiil,
IV. “gelmektedir” fiil,
V. “atılmıştır” fiilden oluşmuştur.

4. A, B, C, E seçeneklerinde zaman anlamıyla kullanılmışken D seçeneğinde verilen altı çizili sözcük durum anlamıyla kullanılmıştır.

5. I. Sayının sonunda ünlü yer aldığından gelen ek ünsüz biçimiyle olmalıdır.
II-III Sözcüklerin yazımı doğrudur.
IV. “Et-” ve “ol-” sözcüklerinden önce gelen sözcük içinde ses olayı varsa bitişik yazılır yoksa ayrı yazılır. Buna göre “kabul eden” sözcüğünün ayrı yazımı doğrudur.
V. Ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmaması yazım yanlışına sebep olur ancak burada bu kurala uyulmuştur.

A D₁ G₁ e₁

6. Birinci boşlukta kendinden sonra örnekleme yapılacağı için iki nokta kullanılmalıdır. Eş görevli sözcükleri birbiri ardınca sıraladığı için virgül gelmelidir. Cümlede örnekler bitirilmeyişi için de üç nokta gelmelidir. Yani sıralama (:) (.) (,) (...) şeklinde olmalıdır.

B D₁ G₁ e₁

7. II numarada verilen cümlede dolaylı tümleş eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu yapılmıştır. Doğru cümle “. . . ona ihanet etmemesidir” şeklinde bitirilmelidir.

B D₁ G₁ e₁

8. III numaralı cümlede tamlayan eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Buna göre doğru cümle “. . . eserlerin yeterli olup olmadığını...” şeklinde olmalıdır.

C D₁ G₁ e₁

1. A) "küçücük"
 B) "hazzi"
 D) "bıraktığı, ilerledikçe, olmuştu, çoktan, götürmüştü",
 E) "ilerledikçe"

2. I. "bağ", "la-" isimden fiil yapım ekini, üzerine "-n-" fiilden fiil yapım ekini, üzerine "-ı" 3. tekil iyelik ekini almıştır.
 II. "yıl" sözcüğü, üzerine "-lar" çokluk ekini, üzerine "-ı" 3. tekil iyelik ekini, üzerine "-dan" çıkma durumu ekini almıştır.
 III. "son" sözcüğü, üzerine "-u" 3. tekil iyelik ekini, üzerine "-a" yönelme durumu ekini almıştır.
 IV. "ön" sözcüğü, üzerine "-em" isimden isim yapım ekini, üzerine "-se-" isimden fiil yapım ekini, üzerine "-miş" geçmiş zaman ekini almıştır.
 V. "o" zamiri, üzerine "-lar" çokluk ekini, üzerine "-dan" çıkma durumu ekini almıştır.

3. I. yararlanıyorlar: Yüklem
 arkeologlar: Özne
 yeni kalıntılar ortaya çıkarmak ve daha fazla bilgi elde etmek için: Zarf tümleci
 teknolojik gelişmelerden: Dolaylı tümleş
 II. bilemeyecekler: Yüklem
 onlar: Özne
 geçmişte olup bitenler hakkındaki her şeyi: Nesne
 tam olarak: Zarf tümleci
 III. görebiliyoruz: Yüklem
 Biz: Özne
 eski kalıntıların önemli bir bölümünün, zamanın yok edici gücüne dayanmadığını: Belirtili nesne
 IV. yitip gidebiliyor: Yüklem
 geçmişe ait düşünceler ve inançlar gibi çok önemli şeyler: Özne
 hemen hemen hiç iz bırakmadan: Zarf tümleci
 V. çalışıyorlar: Yüklem
 arkeologlar: Özne
 buldukları en küçük parçalar üzerinde: Dolaylı tümleş
 büyük bir dikkatle: Zarf tümleci

4. A) Birinci sözcük isim, ikinci sözcük niteleme sıfatı olarak kullanılmıştır.
 B) Birinci sözcük durum zarfı, ikinci sözcük edat olarak kullanılmıştır.
 C) Bir ve ikinci sözcükler niteleme sıfatı olarak kullanılmıştır.
 D) Birinci sözcük zaman zarfı, ikinci sözcük isim olarak kullanılmıştır.
 E) Birinci sözcük soru zarfı, ikinci sözcük ise soru sıfatı olarak kullanılmıştır.

5. A) Birinci cümlelerin yüklemi "iş" ismi, ikinci cümlelerin yüklemi ise "uyanıveriyor" fiildir.
 B) "uyanıveriyor"
 C) "yaşlanmak"
 D) İkinci cümlelerin yüklemi fiildir ve bu sözcük nesne alamadığı için geçişsiz yüklemdir.
 E) "kendi"

6. A) "en"
 B) "olduğu, kalmış"
 C) Cümlede kişi zamiri yoktur.
 D) "gibi"
 E) "ama"

7. II numaralı yerde virgül kullanılmamalıdır. Çünkü tamlayan ve tamlanan arasına noktalama işareti gelmez.

8. A) "zamanki"
 B) "renk renk ışık"
 C) "her zamanki, bir sabah"
 D) "o gün"
 E) Metinde sıra sayı sıfatı yoktur.

9. I. Özel isimler büyük harfle yazılır ve gelen ek kesmeyle ayrılır.
 II. Ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmaması yazım yanlışına neden olur. Buna göre bu kurala uyulduğundan kullanım doğrudur.
 III. Kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır.
 IV. "Hiç kimse" sözcüğü her zaman ayrı yazılır.
 V. "Sıra" sözcüğü ve "dış" sözcüğüyle kurulan birleşik isimler ayrı yazılır.

1. I. "ben(i)zet-"
II. "oy(u)na-"
III. "ay(i)rıntı"
IV. "çev(i)re"

2. I. "et-" fiil kökü,
II. "es-" fiil kökü,
III. "iş" isim kökü,
IV. "biç-" fiil kökü,
V. "yaş" isim kökünden türemiştir.

3. öldürmüyor mu: Yüklem
sırf kendi için okuyan, gezen, eğlenen bir aydın: Özne
kendini: Belirtili nesne
yaşarken: Zarf tümleci

4. I. "sür-" fiil kökü üzerine "-e" fiilden isim yapım ekini, üzerine "-ç" isimden isim yapım ekini, üzerine "-i" 3. tekil iyelik ekini almıştır.
II. "var" ismi, üzerine "-lık" isimden isim yapım ekini almıştır.
III. "say-" fiil kökü, üzerine "-gı" fiilden isim yapım ekini, üzerine "-lı" isimden isim yapım ekini almıştır.
IV. "kendi" sözcüğü, üzerine "-den" çıkma durumu ekini almıştır.
V. "yet-" fiil kökü, üzerine "-er" fiilden isim yapım ekini, üzerine "-lik" isimden isim yapım ekini, üzerine "-e" yönelme durumu ekini almıştır.

5. katkı sağlayacaktır: Yüklem
toprakla uğraşanları maddi açıdan desteklemek: Özne
Cümleinin öznesi isim-fiil grubundan oluşmuştur.

6. II. "ulaşan, yaşama"
III. "yazdıkları"
V. "dolaştığınızda, yazılıandan"

7. Bağlaç olan “de/da”, cümleden çıkarıldığında cümlelerin anlamı bozulmaz. Buna göre IV numaralı cümlede verilen “da” ayrı yazılmalıdır.

8. A) seyretti: Yüklem
o: Gizli özne
ağaçlarla kaplı köyleri: Nesne
Cümlelerin nesnesi sıfat tamlamasından oluşmuştur.
- B) vermişti: Yüklem
büyükbabam: Özne
en güzel odayı: Belirtili nesne
Cümlelerin nesnesi sıfat tamlamasından oluşmuştur.
- C) özlüyorum: Yüklem
ben: Gizli özne
sokak satıcılarının seslerini: Nesne
Cümlelerin nesnesi zincirleme isim tamlamasından oluşmuştur.
- D) büyüyordu: Yüklem
geçmiş günlerin özlemi: Özne
- E) olmuştu: Yüklem
evinin bahçesi: Özne
sığınağı: Nesne

9. D seçeneğinde verilen “denizyılanı” sözcüğüyle gerçekten denizde yaşayan bir yılanın söz edildiği için ayrı yazımı doğrudur.

10. Birinin sözünden alıntı yapılan cümlede, tımdan önce iki nokta (:) ya da virgül (,) gelmelidir. Sorular art arda sıralandığında birinciye virgül, en sondakine soru işareti gelir. Tamamlanmamış cümle sonuna üç nokta gelmelidir. Dolayısıyla sıralama (:) (,) (.) (...) (,) şeklinde olmalıdır.

11. A) Özel isme gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır. Bu yüzden “Denizli’mizin” sözcüğünde kesme işareti kullanımı doğrudur.
- B) Kurum, kuruluş adlarına gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz. Bu yüzden “Bakanlar Kurulunda” sözcüğün doğru yazımı olmalıdır.
- C) Saygı, lakap, unvan bildiren sözlerden sonra gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır. Bu yüzden kullanım doğrudur.
- D) Belirli bir tarih, gün bildiren aylara gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır.
- E) Büyük harfle yapılan kısaltmalara gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır.

1. A) “vücudu”
 B) “oluştururken, sahiptir”
 C) “kıv(ı)ımlı”
 D) “küçü(k)cük”
 E) Ünlü daralması, sonu “a,e” geniş ünlülerinden biriyle biten sözcüğe “-yor” eki ya da “-y-” kaynaştırması getirildiğinde sonundaki geniş ünlülerin “ı, i, u, ü”ye daralmasıyla yapılır. Buna göre metinde örneği yoktur.

2. Üçüncü çoğul iyelik eki “-ları” şeklinde isme gelen ve “onların” anlamı veren ektir. Buna göre “Dede Korkut, Türk, Oğuz, destan” isimleri “o” yani “3. tekil kişi” olarak nitelendirileceğinden I, II, III, IV numaralı sözcükler çokluk eki “-lar/-ler” üzerine 3. tekil iyelik “-ı” ekini almıştır. Ancak V numarada “toplulukların sahip oldukları” şeklinde tamlanan “-ları” 3. çoğul iyelik ekini almıştır.

3. Belirtme durumu eki, isme gelen ve her zaman sonda yer alan bir ektir. Buna göre “izleyicilerin gözleri, onların izledikleri, karakterlerin yapmakta oldukları, izleyicilerin inanmaları” sözcüklerinde tamlama kurdukları için 3. tekil iyelik eki kullanılmıştır. Ancak “sahneleri” sözcüğünde verilen ek belirtme durumudur. Çünkü bu sahneler, seyircilere ait değildir. Herhangi bir sahneden söz edilmektedir.

4. hayran oldum: Yüklem

ben: Gizli özne

daima: Zarf tümleci

bu şehre ilk giren ve onu yeni baştan bir Türk şehri olarak kuran dedelerimizin yaşayışlarındaki halis tarafa: Dolaylı tümleç Buna göre dolaylı tümleçte:

- A) “yaşayış” sözcüğünde isim-fiil,
 B) “giren, kuran” sözcüklerinde sıfat-fiil,
 D) “ve” sözcüğü bağlaç,
 E) “olarak” sözcüğünde zarf-fiil kullanılmıştır. Ancak cümlede edat kullanılmamıştır.

5. dayatıyor: Yükleme

modern şehir hayatının gün içerisinde onlarca kişiyle iletişime geçmeyi zorunlu kılan kişileri binlerce mesaja maruz bırakan yapısı: Özne

insana: Dolaylı tümleş

daha önce deneyimlemediği bir uyum süreci: Belirtili nesne

6. I. bazıları ⇒ belgisiz zamir,

II. birinin ⇒ belgisiz zamir,

III. diğerlerine ⇒ belgisiz zamir,

IV. birbirleriyle ⇒ belgisiz zamir,

V. tüm meslektaşların ⇒ belgisiz sıfat olarak kullanılmıştır.

7. I. “azıcık esinti” ismi belirttiği için belirtme sıfatı,

II. “kadar” edat,

III. “büyüğü” isim çekim eki aldığı için isim,

IV. “Nasıl?” sorusu bir fiile sorulduğu için de soru zarfı olarak kullanılmıştır.

8. A) “bulunan”
B) “açılmasına”
C) “olarak”
D) “de”

9. “Et-” ve “ol-” birleşik fiillerden önce gelen sözcük içinde ses olayı varsa bitişik yazılır diğer durumlara sözcükler ayrı yazılır. Buna göre “teessüf et-, fark et-, arz et-” sözcüklerinde ses olayı olmadığından ayrı yazımı doğrudur.

“seyret-” sözcüğünde ünlü düşmesinden dolayı bitişik yazımı doğrudur ancak araya “mı/mi” soru edatı girdiğinde ayrı yazılır.

“mahvet-” sözcüğünde bir ünlü düşmesi olduğundan bitişik yazımı doğrudur.

10. Büyük harf kısaltmalarına getirilen ekler sonundaki ünsüzün okunuşuna göre getirilir. Buna göre “KYK” sözcüğünde yer alan ünsüzün okunuşu “ke” şeklindedir. Gelen ek de ince biçimiy-le olmalıdır. Doğru yazımı “KYK’de” şeklinde olmalıdır.

11. Ögeleri arasında virgöl bulunan cümlelerde özneyi vurgulamak amacıyla noktalı virgöl getirilmelidir. Buna göre birinci boşluğa noktalı virgöl, ikinci boşluğa virgöl gelmelidir. Sıralı cümleleri ayırmak için virgöl kullanılır. Buna göre üçüncü boşluğa virgöl gelmelidir. Dördüncü boşlukta duygu ifade edildiğinden ünlem işareti gelmelidir. Beşince boşlukta duygu belirtildiği için ve cümlelerin yargısı olmadığı için ünlem işareti ve ünlemin tek noktasıyla birleşip üç nokta getirilmelidir. Yani sıralama (;) (,) (,) (!) (!..) şeklinde olmalıdır.

12. Verilen cümlede noktalı virgöl, ögeleri arasında virgöl bulunan cümlede özneyi vurgulamak amacıyla kullanılmıştır. Buna göre A seçeneğinde cümleleri gruplandırmak amacıyla kullanılırken B seçeneğinde yukarıda verilen cümledeki göreviyle kullanılmıştır. C seçeneğinde milletleri bir tarafa, başkentleri bir tarafa gruplandırmak amacıyla kullanılmıştır. D seçeneğinde meyveleri bir tarafa, sebzeleri bir tarafa gruplandırma amacıyla kullanılmıştır. E seçeneğinde verilen cümlede ise ögeleri arasında virgöl bulunan cümleleri birbirinden ayırmak amacıyla kullanılmıştır.

1. dönüşür: Yükleme

kromofor adı verilen pigment molekülleri fotosentez sırasında güneş enerjisini tepkime merkezlerine hızlı taşıdığından: Zarf tümleci

güneş enerjisinin hemen hepsi: Özne

arada hiç ısı kaybı olmadan: Zarf tümleci

kimyasal enerjiye: Dolaylı tümleç (yer tamlayıcısı)

2. A) I numarada verilen sözcük aslında “göç zamanı” şeklinde belirtisiz isim tamlamasının tamlananı görevindedir. Dolayısıyla aldığı ek 3. tekil iyelik ekidir.
- B) “Boğaz’ın köylerine” tamlamasında “köy” sözcüğü “-i” 3. tekil iyelik ekini almıştır.
- C) “yapılmış sedir” tamlamasında “-mış” eki sıfat-fiil görevindedir.
- D) Sözcük, “-ler” çokluk ekini almıştır.
- E) “-ir” geniş zaman eki kullanılmıştır.

3. Cümlede sıfat varsa sıfat tamlaması da vardır. Buna göre I numarada “caz yapan müzisyenler, önemli bir yetenek”, II numarada “bilinen akış, tek aktiviteye odaklandığınız durumlarda”, III numarada “tüm dikkatiniz”, V numarada “böyle durumlarda odaklanılan beceriler, üst seviyede” tamlamaları kullanılmıştır. Ancak IV numaralı cümlede sıfat tamlaması yoktur. Sıfat-fiil eki alan sözcük olsa da bu sözcük, üzerine isim çekim eki olarak cümlede isim olmuştur.

4. A) “Gazete, dergi, tablo, roman vs.” ifadeleri, eserin başlığına dahilse büyük harfle yazılır ve gelen ek ayrılır. Buna göre gazetenin başlığında “Resmî Gazete” yazdığından büyük yazımı doğrudur.
- B) Yapı ve yapıt adlarında bir bağlaç varsa bağlacın ilk harfi küçük yazılır. Buna göre “Leyla ile Mecnun” doğru şekli olmalıdır.
- C) “Boğaz, göl, ova, vadi, akarsu” adları büyük harfle yazılır.
- D) “Anıt” ve “vadi” isimleri büyük yazılır.
- E) “Sempozyum” ifadesi başlığa dahil olduğundan büyük yazımı doğrudur.

5. A) “Sever” sözcüğüyle kurulan birleşik isimler bitişik yazılır.

Not: Unutmayın gençler, “sevenler” hiçbir zaman ayrılmaz :)

B-C) Birleşik sözcüklerden biri ya da ikincisi gerçek anlamının dışındaysa bitişik yazımı doğrudur. Buna göre sözcük doğru yazılmıştır.

D) Bir kimseyi “çokbilmiş” olarak nitelendirdiğimizde bitişik yazımı doğrudur.

E) “Değerbilir” sözcüğü bir kişiyi nitelendirmek amacıyla kullanılsaydı bitişik yazılırdı ancak bu cümlede iki cümlenin ortak yüklemi durumundadır. Yani “ne değer bilir ve yol yordam bilir” şeklinde yüklem ortak olduğundan ayrı yazılması gereklidir.

6. Tamlamalarda tamlayan ve tamlanan arasında noktalama işareti kullanılmaz. Buna göre II numaralı yerde sıfat tamlaması kurulduğundan buraya virgül getirilemez.

7. Özneyi vurgulamak amacıyla birinci boşluğa virgül gelmelidir. İki ve üçüncü boşluk arasında balığı ara sözle açıkladığı için kısa çizgi kullanılmalıdır. Eş görevli sözcükleri birbirinden ayırdığı için dördüncü boşluğa virgül, sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için de noktalı virgül gelmelidir. Cümle tamamlandığı için de en sondaki boşluğa nokta gelmelidir. Yani sıralama (,) (-) (-) (,) (;) (.) şeklinde olmalıdır.

1. A) Ünsüz yumuşaması (ünsüz değişimi), “p, ç, t, k” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe ünlüyle başlayan ek geldiğinde ya da birleştiğinde sonundaki sert ünsüzlerin “b, c, d, g” yumuşak ünsüzlerine yumuşaması olayıdır. Buna göre “başladığında, gidiyor” sözcüklerinde örneği vardır.
- B) Ünlü düşmesi, iki heceli bir sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığı ya da birleştiğinde ikinci hecedeki ünlünün düşmesiyle yapılır. Buna göre “böyle (bu öyle), bazen (bazı an), nasıl (ne asıl), ağızımda” sözcüklerinde örneği vardır.
- C) Ünsüz düşmesi, “k” ünsüzüyle biten sözcüğe “-cık, -cük, -cek, -l” eklerinin getirilmesiyle ya da sonu “t” ünsüzüyle biten bir sözcüğün “teğmen” sözcüğünün bir araya gelmesiyle yapılır. Bununla birlikte bazı sözcüklerde de bu ses olayı görülmektedir. Buna göre dizelerde örneği yoktur.
- D) Ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi), “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe “c, d, g” ile başlayan bir ek geldiğinde ekin başındaki bu ünsüzler “ç, t, k” ye döner. Buna göre “beklermişçesine, bıkkın” sözcüklerinde örneği vardır.
- E) Ünlü daralması, “a, e” geniş ünlülerinden biriyle biten sözcüğe “-yor” eki geldiğinde ya da “-y-” kaynaştırmasını aldığı “i, ı, u, ü” ye daralması olayıdır. Buna göre “yaşıyorum, bitmiyor” sözcüklerinde örneği vardır.

2. A) Niteleme sıfatı, isme “Nasıl?” sorusu sorulduğunda alınan yanıtıdır. Sıfatı niteleyen zarflar ise genelde miktar zarfıdır ve “en, daha, çok, az, pek” gibi sözcüklerdir. Buna göre “daha güçlü canlılara” ifadesinde “daha” sözcüğü “güçlü” niteleme sıfatını nitelemiştir.
- B) Yönelme durumu, isme gelen “-a, -e” şeklindedir ve bu şekilde kurulan edatlarımız “-a dek, -a kadar, -a göre, -a karşı” gibi sözcüklerdir. Buna göre “canlılara karşı” ifadesinde “-a karşı” yönelme durumuyla kullanılan bir edattır.
- C) Yeterlilik bildiren fiiller “-abil-” ekini alır. Ancak olumsuz “-ama-” şekliyle yapılır. Buna göre “koruyamaz” ve “karşılayamaz” sözcükleri buna örnektir.
- D) Üçüncü çoğul iyelik eki “-leri/-ları” şeklindedir. Buna göre “ihtiyaçlarım” sözcüğünde verilen ek “-ı” 3. tekil iyelik eki ve “-lar” çokluk ekidir. Yani sözcük “onların” değil, “onun” anlamı vermiştir.
- E) Belirtme durumu eki, isme gelen ve her zaman sonda yer alan “-ı, -i, -u, -ü” dır. Zamir ise ismin yerine kullanılan sözcüktür. Buna göre “kendi” dönüşlülük zamiri, üzerine “-ı” belirtme durumu ekini almıştır.

3. A) Belirtili isim tamlaması, tamlayan ve tamlananın ek almasıyla yapılır. Buna göre I numaralı cümlelerin öznesi “süper kahramanların çizgi romanlarda güçlerine kavuşmaları” şeklindedir ve tamlayan olan “kahramanların” ve tamlanan olan “kavuşmaları” ek almıştır.
- B) Sıfat tamlaması, cümlede bir sıfatın olmasıdır. Yani sıfat varsa sıfat tamlaması da vardır. cümlelerin öznesi “bilinmeyen bir dünyadan ya da doğrudan uzaydan gelen insanüstü güçlere sahip süper kahramanlar” öznedir. Sıfat ve sıfat-fiillerle kurulmuş olduğu için öznesi sıfat tamlamasıdır denebilir.
- C) “Radyoaktifetki sonucu güçlerine kavuşan süper kahramanlardır” III. cümlelerin yüklemidir. İçinde sıfat-fiil olduğuna göre sıfat tamlaması da vardır.
- D) IV. cümlelerin öznesi “radyoaktif bir hayvan tarafından ısırılan karakter” dir ve sıfat tamlaması yoluyla oluşmuştur. Belirtisiz isim tamlaması ise tamlayan ekinin düşmesiyle yapıldı. Buna göre doğru değildir.
- E) V. cümlelerin yüklemi “deney kazıları sonucu ortaya çıkan kahramanlardır” şeklindedir. Sıfat-fiille kurulmuş bir sıfat tamlamasıdır.

4. Kurum, kuruluşlara gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz. Bu yüzden kurum-kuruluşun doğru yazımı “Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesine” şeklinde olmalıdır.

5. “Merkeze doğru ilerlerken sıcaklık dayanamayacağımız kadar, yaklaşık altı bin derece, yükselir.” cümlesinde ara söz, Bu sebeple Dünya’nın merkezine gidip, orada araştırmalar yapıp dönmemiz kesinlikle mümkün değildir.” cümlesinde metin içinde art arda gelmiş zarf- fiil eklerini ayırma, “Hatta bir makine, bir robot göndermemiz bile imkânsızdır.” cümlesinde özneyi vurgulamak, “Çünkü göndereceğimiz robot basınç sebebiyle parçalanır, sıcaklıktan dolayı yanar.” cümlesinde ise sıralı cümleleri birbirinden ayırma işleviyle kullanılmıştır. Ancak yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtme amacıyla kullanılan virgül yoktur.

6. I. “köprü, kale, han, hamam, saray vb.” gibi sözcükler büyük harfle yazılır.
- II. “Hipodrom” sözcüğü özel isme dahil olmadığı için küçük harfle yazımı doğrudur.
- III. “Meydan, mahalle, bulvar, cadde, sokak vb.” sözleri büyük harfle başlar.
- IV. “Cami” sözcüğü özel isme dahil olduğu için büyük harfle yazımı doğrudur.
- V. “Alman Çeşmesi” tamlamasında verilen çeşmenin bir anıt olduğundan söz edildiği için büyük harfle yazılması gerekmektedir.

7. A) “Et-, ol-” fiillerinden önce gelen sözcük içerisinde herhangi bir ses olayı varsa bitişik, yoksa ayrı ayrılır. Buna göre “hak et-” sözcüğünde bir ses olayı meydana gelmediği için bitişik yazımı doğrudur.
- B) “Addet-” sözcüğünde bir ünsüz türemesi olduğu için bitişik yazımı doğrudur.
- C) “Seyreden” sözcüğünde ünlü düşmesi olayı görüldüğü için bitişik yazımı doğrudur.
- D) “Hükmeden” sözcüğünde ünlü düşmesi görüldüğü için bitişik yazımı doğrudur.
- E) “Cezbeden” sözcüğünde bir ünlü düşmesi olduğu için bitişik yazımı doğrudur.

1. Trenin son vagonuna → trenin (tamlayan- ilgi eki) vagonu (tamlanan-iyelik eki)
yaşamın sürükleyici güçlerindendir → yaşamın (tamlayan-ilgi eki) güçleri (iyelik- tamlanan eki)
güçlerindendir, duygulardan → **-den** (çıkma-ayırılma durumu eki)
vagonuna, gelene, yolculuğa → **-a** (yönelme-yaklaşma durumu eki)
vagonda → **-da** (bulunma-kalma durumu eki)

2. **asıl** konu → Verilen sözcük bir isimden önce gelerek onu nitelediği için ve “Nasıl konu?” sorusuna cevap verdiği için **sıfat**,
milletlere **karşı** beslenen → “-e karşı” şeklinde bir durum ekiyle bir araya geldiği için **edat**,
daima → “her zaman, sürekli” anlamına geldiği için **zarf**,
böyle bir mecburiyet → Verilen sözcük isimden önce gelerek onu belirsizlik yoluyla belirttiği için **sıfat** olarak kullanılmıştır.

3. Vücudumuzdaki proteinlerin üçte birini oluşturan kolajen: **Özne**
A) aynı zamanda bilinen en sağlam malzemelerden biridir: **Yüklem**
B) başta kemik ve deri olmak üzere tüm dokularda: **Dolaylı tümleş**
bulunur: **Yüklem**
C) genç ve pürüzsüz bir cilde sahip olmamıza: **Dolaylı tümleş**
yardımcı olur: **Yüklem**
D) bulunduğu dokudaki işlevine göre: **Zarf tümleci**
karmaşık yapılar: **Belirtisiz nesne**
ortaya çıkarır: **Yüklem**
E) hayli uzun ömürlü olmakla birlikte belli bir yaşam süresine: **Dolaylı tümleş**
sahiptir: **Yüklem**

4. IV- İki noktadan sonra örnekleme yapılacağı zaman küçük harfle başlanır. Bu yüzden burada verilen “duvar” sözcüğünün büyük harfle başlaması yanlıştır.

5. III- Soru anlamı ifade eden “mı, mi, mu, mü” sözcüğü ayrı yazılır. Bu yüzden burada da doğru yazımı “unutu mu vermiş” şeklinde olmalıdır.

6. I- Kendinden sonra örnekleme yapılacağı için üç nokta (...) gelmelidir.
II, III, IV, V- Tamamlanmış cümle sonuna nokta (.) konur.

7. A) “Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra konur.” göreviyle,
B) “Kendinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul, teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.” göreviyle,
C) “Anlamı güçlendirmek için tekrarlanan kelimeler arasına konur.” göreviyle,
E) “Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.” göreviyle kullanılmıştır.

Ancak D seçeneğinde yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek amacıyla kullanılmıştır.

1. I. bir geleneğin içinde < yer tamlayıcısı
geleneğin içi < belirtili isim tamlaması
II. ormanın nemli zemininden < yer tamlayıcısı edat yoktur.
III. yağmurdan kayganlaşan yolda < yer tamlayıcısı “-an” sıfat-fiili
IV. büyükçe bir gölün kıyısına < yer tamlayıcısı
büyükçe bir göl < sıfat tamlaması
V. rengârenk kamyon kasalarından < yer tamlayıcısı
rengârenk kasa < sıfat tamlaması

2. I. ısınmasına, gelmeye < isim-fiil
veren < sıfat-fiil
II. gerçekleşen < sıfat-fiil
III. ölmesi < isim-fiil
gösterdiği < sıfat-fiil
beyazlayarak < zarf-fiil
IV. gelen < sıfat-fiil
V. bulunması < isim-fiil
aldığı < sıfat-fiil

3. A) yağ-dık-ca < yağdıkça (DİKKAT: Benzeşme ek başında olur.)
düş-dük-ü-n-den < düştüğünden
B) akıl-ım-a < aklıma
D) düş-tük-ün-den < düştüğünden
E) küçük-cük < küçücük

4. “Birleşme sırasında kelimelerden her ikisi veya ikincisi anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.” Buna göre “uyurgezer” sözcüğünü oluşturan sözcükler gerçek anlamının dışında kullanıldığından bitişik yazılmalıdır.

5. “Birleşme sırasında kelimelerden her ikisi veya ikincisi anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.” Buna göre “ana dili” sözcüğünü oluşturan sözcükler gerçek anlamını koruduğundan bitişik yazılmalıdır.

6. Cümle sonuna nokta (.) gelir. Birbiri ardınca sıralanmış cümleler arasına virgül (,) gelir. Kendinden sonra açıklama yapılacaksa iki nokta (:) gelir. (NOT: İki noktadan sonra açıklama varsa cümle büyük başlar, örnekleme varsa küçük harfle başlanır.) Duygu bildiren cümleden sonra ünlem işareti (!) gelir. Sırasıyla (.) (,) (:) (!) şeklinde olmalıdır.

7. A) Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur.
B) Ünlem ve seslenmelerde anlamı pekiştirmek için konur.
C) Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur.
D) Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerden sonra konur.

1. Bu caddenin taşlarının üzerinden yüzyıllar boyunca geçen insanların ayak seslerini takip edenler, (özne)
bir kalenin oya gibi işlenmiş kapısı önünde (yer tamlayıcısı)
bulurlar (yüklem)
izlerini. (belirtili nesne)

2. Yüklem türüne göre sorularında isim ya da fiil cümlesi aranır. Çevirdim, uğradım, yöneldim, istedim, öğrendim fiil cümlesidir. III numaradaki “adres” isim cümlesidir.

3. Tamlamalar isim ve sıfat tamlaması olarak ikiye ayrılır. III numara sıfat tamlaması diğerleri isim tamlamasıdır.

4. Cümle içinde özel adın yerine kullanılan makam veya ünvan sözleri büyük harfle başlar. E seçeneğindeki “bakan” sözcüğü “Bakan” olarak büyük yazılmalıdır.

5. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbiri veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

a. Hayvan türlerinden birinin adıyla kurulanlar:

ada balığı, ateş balığı, dil balığı, fulya balığı, kedi balığı, kılıç balığı, köpek balığı, ton balığı, yılan balığı; acı balık, bıyıklı balık, dikenli balık vb.

ardıç kuşu, arı kuşu, çalı kuşu, deve kuşu, muhabbet kuşu, saka kuşu, tarla kuşu, yağmur kuşu; alıcı kuş, boğmaklı kuş, makaralı kuş vb.

ağustos böceği, ateş böceği, cırcır böceği, hamam böceği, ipek böceği, uçuç böceği, uğur böceği; ağılı böcek, çalgıcı böcek, sümüklü böcek vb.

at sineği, et sineği, meyve sineği, sığır sineği, su sineği, uyuz sineği vb.

6. Verilen boşluklara gelmesi gereken noktalama işaretleri (:) (,) (.) (;) (,) şeklinde olacaktır.

7. Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konmaz. “Fakat Evrenos Bey ne düşmandan esir, ne de içeriden haber alabildi” ifadesinde tekrarlı bağlaç olan “ne...ne” arasına virgölün gelmesi yanlıştır.

1. Verilen cümleyi öğelerine ayırılım:

Edebiyat akımlarının güzellik, sanat ve edebiyat anlayışlarını içeren kurallar manzumesi
özne

çoğu kez yazılı değildir.

zarf tümleci yüklem

Bizim şıklarda arayacağımız öğelerin dizilişi özne+zarf tümleci+yüklem şeklinde olmalıdır. D seçeneğinde verilen cümlelerin dizilişi üstteki cümleyle aynıdır. Analizi ise şöyledir:

Edebiyata akımları - özne

belli bir dünya görüşünün, güzellik ve sanat anlayışının etkisiyle - zarf tümleci

oluşur. - yüklem

- A) Edebiyat akımlarının zemininde → dolaylı tümleç
eşitli sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel hadiseler → özne
yer alır. → yüklem
- B) Belirli bir dönemde verilen eserlerin ardındaki fikri kavramak için → zarf tümleci
edebiyat akımlarını layıkıyla bilmek → özne
gerekir. → yüklem
- C) Edebiyat akımlarının filizlenip yeşermesini ve çözülüp dağılmasının nedenlerini kavramak → özne
önemlidir. → yüklem
- E) Edebiyat akımları → özne
benimsedikleri ilke ve değerlere → dolaylı tümleç
sıkı sıkıya → zarf tümleci
bağlıdır. → yüklem

2. I numaralı cümlede verilen sürecek kelimesi sıfat fiildir. III numaralı cümlede verilen sayılan kelimesi sıfat fiildir. IV numaralı cümlede verilen biçilmez kelimesi sıfat fiildir. V numaralı cümlede verilen alışılmadık kelimesi sıfat fiildir. II numaralı cümlede sıfat fiil yoktur. Cevap B seçeneğidir.

3. Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar. C seçeneğinde verilen "nehir" kelimesi büyük harfle başlamalıdır.

4. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbirisi veya ikinci kelimesi değişime uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır. Yani her iki kelime anlamını koruyorsa veya ikinci kelime anlamını koruyorsa o sözcük ayrı yazılır. IV. numaralı sözcüğün yazımı yanlıştır, ayrı yazılması gerekir.

5. I numarada gösterilen virgülün kullanım amacı eş görevli sözcük gruplarını ayırmak için kullanılmıştır.

İl numaralı virgül ise zarf fiil eki almış sözcükler birden fazla olduğu için yine aynı şekilde eş görevli sözcük gruplarını birbirinden ayırmak için kullanılmıştır.

III numarada gösterilen virgül de eş görevli sözcük gruplarını birbirinden ayırmak için kullanılmıştır.

IV numaralı virgül yanlış kullanılmıştır. Burada bir sıfat tamlaması vardır. Tamlanan ve tamlayan arasına virgül konulmaz.

V numaralı yerde kullanılan virgöl doğru kullanılmıştır. Burada olduğu gibi onay ve ret sözcüklerinden sonra cümle devam ettiğinde virgöl kullanılır.

6. Parçada ayraçlarla belirtilen yerlere sırasıyla “ (,) (?) (;) (,) (,) ” gelmelidir.

1. A) tenkidi
C) “geçmişten”
D) “metnin”
E) “diyebiliriz”

B

2. E) “sağ” isim kökü, üzerine “-lık” isimden isim yapım ekini, üzerine “-ı” 3. tekil iyelik ekini, üzerine “-a” yönelme durumu ekini almıştır.

E

3. I. üzerimizdeydi: Yüklem
o civardaki antik kentlerden Sagalassos’u doya doya gezmenin verdiği yorgunluk: Özne
II. bürünmüştü: Yüklem
önceki gelişimizde güneşin altında parlayan turkuaz rengi sular: Özne
III. dalmıştık: Yüklem
biz: Özne
IV. başlamıştı: Yüklem
ince ince dumanlar: Özne
V. yapıyordu: Yüklem
o: Gizli özne

D

4. I. “yavaşça dayanınca” bir fiilimsiyi nitelediği için durum zarfı,
II. Zaman zarfı,
III. “kendiliğinden yetişiyor” fiili nitelediği için durum zarfı,
IV. “böylesi” sözcüğü, isim çekim eki aldığı için isim,
V. “yeniden canlanıyor” fiili nitelediği için zarf olarak kullanılmıştır.

D

5. I. “kurulmuş”
V. “kalanlar, kavuran” sözcüklerinde sıfat-fiiller kullanılmıştır.

B

6. I. "söyleyecek"
II. "gelen",
IV. "tuhaf",
V. "güzel, günlük, gecelik, kaybedilmiş"

7. Eylemi yapılış yönüyle tamamlayan sözcükler durum zarflarıdır. Buna göre A seçeneğinde "oturmak" eylemine "Nasıl oturuyor?" sorusunu sorduğumuzda aldığımız yanıt "hiç kıpırda-maksızın" şeklinde olacaktır.

8. I. Sıfat tamlaması,
II. Belirtisiz isim tamlaması,
III. Sıfat tamlaması,
IV. Sıfat tamlaması olarak kullanılmıştır. Ancak "kusura bakma" sözcüğü anlamca kaynaşmış birleşik bir fiildir.

9. II numaralı cümlede "mart" sözcüğü belirli bir gün bildirmediği için küçük harfle yazılmalıdır.

10. II numaralı sözcükte "-y-" kaynaştırmasını aldığında bir ünlü daralması olmaz. "Hukuk" sözcüğü, alıntı bir sözcüktür ve ünsüz yumuşaması olmamalıdır.

11. Yol ve ulaşım ile ilgili sözler ayrı yazılır. Buna göre "deniz yolu, demir yolu, kara yolu, hava yolu" sözcükleri ayrı yazılmalıdır.

12. Ögeleri arasında virgül bulunan cümlelerde sıralı cümleleri birbirinden ayırmak amacıyla noktalı virgül kullanılır. Bu yüzden birinci boşluğa noktalı virgül, ikinci boşluğa virgül gelmelidir. Üçüncü boşlukta ise bir açıklama yapılacağı için iki nokta kullanılmalıdır. Dördüncü boşlukta soruları sıraladığı için önce virgül, en son da cümle bittiği için nokta kullanmalıdır. Yani sıralama (;) (,) (:) (,) (.) şeklinde olmalıdır.

13. Verilen cümlede noktalı virgül, ögeleri arasında virgül bulunan cümlelerde özneyi vurgulamak amacıyla kullanılmıştır. Buna göre A seçeneğinde sözcükleri gruplandırma amacıyla, B seçeneğinde eş görevli sözcükleri ayırma, C seçeneğinde özneyi vurgulama, D seçeneğinde gruplandırma, E seçeneğinde ise yine gruplandırma amacıyla kullanılmıştır.

1. A) "hap(i)sedildiği"
B) "limonlukta"
C) "hapsedildiği, toprağa"
E) "sıca(k)cık"

❖❖❖D❖❖

2. A) "Çinlilerin, dillerin, anlaşma"
B) "gülümsemesini"
C) "Çinlilerin"
E) "üstünde"

Yönelme durumu eki isme gelen "-e/-a"dır ve metinde örneği yoktur.

❖❖❖D❖❖

3. inceliyordu: yüklem
yağmurlu bir nisan sabahı: Zarf tümleci
paltosuna sarılmış genç bir adam: Özne
sokağın köşesindeki saçağın altında: Dolaylı tümleç
harabeye dönmüş evi: Belirtili nesne

❖❖❖A❖❖❖

4. Yapısı bakımından sözcükler; basit, türemiş, birleşik olarak üçe ayrılır. Buna göre I numaralı sözcük yapım eki almadığı için basit, II numaralı sözcük yapım eki almadığı için basit, III numaralı sözcük yapım eki aldığı için türemiş, IV numaralı sözcük yapım eki almadığı için basit, V numaralı sözcük yapım eki almadığı için basit yapıda kullanılmıştır.

❖❖❖G❖❖

5. I. Sıfat-fiil,
II. İsim-fiil,
III. Zarf-fiil,
IV. Sıfat-fiil olarak kullanılmıştır. Ancak V numaralı sözcük yüklem görevinde olduğu için aldığı ek geçmiş zaman kip ekidir.

❖❖❖E❖❖

6. A) “onu” sözcüğü, işaret yoluyla “edebî eser”in yerini tuttuğu için işaret zamiridir.
 B) “edebî eser”, “yepyeni anlamlar”
 C) Benzetme edatı “gibi” dir ve metinde kullanılmamıştır.
 D) “kendisinden”
 E) “ve”

7. A) “kimi, bir”
 B) “o zamanlar”
 C) “derin iz, bir solukta okuduğum kitap”
 D) “ben, beni”
 E) Belgisiz zamirler, belirsizlik yoluyla ismin yerine kullanılan sözcüklerdir. Buna göre metinde örneği yoktur.

8. IV numarada verilen “birdenbire” sözcüğü her zaman bitişik yazılır.

9. I. “Birçok” sözcüğü her zaman bitişik yazılır.
 II. “Doğa yürüyüşü” sözcüğü ayrı yazılır.
 III. “İç, dış ,son” sözcükleri ayrı yazılır.
 IV. Sözcüğün yazımı doğrudur.
 V. İkilemeler ayrı yazılır. Bu yüzden “iç içe” ikilemesi ayrı yazılmalıdır.

10. I numarayla gösterilen yerde virgölün kullanımı yanlıştır. Tek başına kullanılan zarf-fiil ekinden sonra noktalama işareti gelmez.

11. Eş görevli sözcükler arasında virgöl gelir. Bu yüzden birinci boşluğa virgöl gelmelidir. İkinci boşlukta belgeleri örneklediği için kullanılması gereken işaret iki nokta olmalıdır. Ardından eş görevli sözcükler sıralandığı için de iki boşluğa virgöl gelmelidir. Cümle tamamlanmadığı için de en sona üç nokta getirilmesi uygundur. Sıralama (,) (:) (,) (...) şeklinde olmalıdır.

1. B) “eden, yorgunluğu”
C) “uzakta, etkiliyor”
D) “etkiliyor”
E) “hissetmemize”

2. I. geliřtirdiđi kendine has görsel bir dildir: Yüklem
birçok filmi kendi başına kurgulayan, sinema yapma sebebinin kurgu olduğunu söyleyen Akira Kurosavva'nın dikkat çeken en önemli özelliği: Özne
- II. hareket, ışık ve rengin kusursuz ahengidir: Yüklem
resim eğitimi aldıktan sonra film endüstrisine giren Kurosawa'nın sinemasını eşsiz kılan: Özne
- III. tasarlamıştır: Yüklem
sanatını bir rüya olarak tasvir eden Kurosawa: Özne
finansman bulamadığı için asla çekemeyeceğini düşündüğü Kagemusha'yı: Belirtili nesne
Önceleri: Zarf tümleci
bir resim olarak: Zarf tümleci
- IV. yağlı boya tablolarını hatırlatan bir rüya sahnesinin tasviri gibidir: Yüklem
filmde kralın dublrlğn üstlenen ve bu görevin yükü altında ezilmeye başlayan karakterin yaşadığı travma: Özne
seyircinin gözünde: Dolaylı tümleç
- V. yansıtır: Yüklem
binbir farklı ayrıntıyı, binbir farklı renkle boyayan Kurosawa: Özne
dublrn yaşadığı kimlik bunalımını: Belirtili nesne
eřsiz bir görsel řlenle: Zarf tümleci

3. I. gelmektedir: Yüklem
Avrupa Arkeologlar Birliği: Özne (Belirtisiz isim tamlaması)
- II. hazırlamaktadır: Yüklem
Kurum: Özne (İsim)
- III. taşımaktadır: Yüklem
her yıl başka bir Avrupa ülkesinde düzenlenen kongreler: Özne (Sıfat-fiil grubu)
- IV. yapılacaktır: Yüklem
Avrupa Arkeologlar Birliğinin yıl kongresi: Özne (Belirtili isim tamlaması)
- V. tahsis etmiştir: Yüklem
İstanbul Teknik Üniversitesi: Özne (Belirtisiz isim tamlaması)

4. A) “geç saat” niteleme sıfatı,
“geç kalktığı” durum zarfıdır.
- B) “gece” isim,
“gece oynatılan” zaman zarfıdır.
- C) “güzel şingirdiyordu” durum zarfı,
“güzel hatır” niteleme sıfatıdır.
- D) “çok beğendiği” derecelendirme zarfı,
“çok zorlan-” derecelendirme zarfıdır.
- E) “delice fikirler” niteleme sıfatı,
“delice seviyor” durum zarfıdır.

D

5. I. “olarak” zarf-fiil,
II. “yapacak” sıfat-fiil,
III. “tükenmez” sıfat-fiil,
IV. “yaptığı” sıfat-fiil,
V. “adayan” sıfat-fiil olarak kullanılmıştır.

A

6. A) “birinin”
B) “size, onun”
D) “şunu”
E) “kendi”

C

7. A) “Kim?” soru zamiri,
B) “Hangi öğrenci?” soru sıfatı,
C) “Neydi?” soru zamiri,
D) “Kimden?” soru zamiri,
E) “Kime?” soru zamiri tarafından sağlanmıştır.

B

8. IV. “iş gücü” sözcüğünde yer alan iki sözcük de gerçek anlamını koruduğundan ayrı yazılması gereklidir.

D

9. I. Arapça ve Farsça tamlamalar bitişik yazılır. Buna göre sözcüğün doğru yazımı “hâlihazırda” şeklinde olmalıdır.
- II. “de/da” cümlede bağlaç görevinde kullanıldığında cümleden çıkarıldığında anlam bozulmaz. Burada da bağlaçtır ve ayrı yazımı doğrudur.
- “bilim insanı” sözcüğü ayrı yazılır.
- III. “Et-” ve “ol-” sözcüklerinden önce gelen sözcük içinde ses olayı varsa bitişik yazılır yoksa ayrı yazılır. Buna göre sözcüklerin bitişik yazımı doğrudur.

A B C D E

10. Giriş cümlesinde hayatını derinden etkileyen kitapları açıklayacağı için iki nokta kullanılmalıdır. Noktalı virgülün açıklama yapılacak cümleden önce gelme gibi bir görevi yoktur.

A B C D E

11. V numaralı yerde virgülün kullanımı gereksizdir. Tek başına kullanılan belirtme durumundan önce virgülün kullanımıyla ilgili bir bilgi yoktur.

A B C D E

1. A) "yükseklikten, bitki, oluşturuyor"
 B) "çeşitliliği"
 C) "akmıyor"
 E) "ufa(k)cak"

2. I. "alt" sözcüğü, üzerine "-ı" 3. tekil iyelik ekini, üzerine "-da" bulunma durumu ekini almıştır.
 II. "can" isim kökü, üzerine "-lı" isimden isim yapım ekini, üzerine "-lar" çokluk ekini almıştır.
 III. "yer" isim kökü, üzerine "leş-" isimden fiil yapım ekini, üzerine "-im" fiilden isim yapım ekini almıştır.
 IV. "yaş" isim kökü, üzerine "a-" isimden fiil yapım ekini, üzerine "-ma" fiilden isim yapım ekini, üzerine "-ı" belirtme durumu ekini almıştır.
 V. "alan" sözcüğü, üzerine "-lar" çokluk ekini, "-ı" 3. tekil iyelik ekini, üzerine "-ın" tamlayan ekini almıştır.

3. geliyordu: Yüklem

uçsuz bucaksız kara bir göğe benzeyen evin tavanından: Dolaylı tümleç eski günlerin boğuk uğultuları: Özne

4. I. dayanır: Yüklem
 senaryo yazarının kurmaca eserleri: Özne
 II. yorumlar: Yüklem
 yazar: Özne
 III. iletilir: Yüklem
 olay veya süreç: Özne
 IV. esas meseledir: Yüklem
 yaratıcı hayal gücüyle varsıllaştırmak: Özne
 V. gerçekleşir: Özne
 yaratıcılık: Özne

5. I. “gezinirken” zarf fiil, “yüzen” sıfat-fiil
 II. “görünen, bulunduğunu” sıfat-fiil, “fark edince” zarf-fiil, “kurcalamaya” isim-fiil
 III. “olan, çıkaran, olduğunu” sıfat-fiil, “yerleştirerek” zarf-fiil
 IV. “karşılaştığı, yürütülen” sıfat-fiil, “ölçmek” isim-fiil

B

6. I. “ile” bu cümlede “ve” anlamında kullanıldığı için bağlaç,
 II. “gölge” sözcüğü isim çekim eklerini aldığına göre isim,
 III. “Nasıl?” sorusu fiilimsiye sorulduğu için zarf,
 IV. “Hangi?” sorusu isme sorulduğu için de sıfat olarak kullanılmıştır.

B

7. A) “birçok sporcu”
 B) “25 kilometre, 1000 metre”
 C) “Karanlık Kanyon, meşhur kanyon, 1000 metreye ulaşan derinlik”
 D) “bu kanyon”

E

8. D seçeneğinde verilen birleşik sözcük “ipek böceği” iki sözcük de gerçek anlamını koruduğu için ayrı yazılmalıdır.

D

9. Türkçede 3 tane “ki” vardır.

1. İlgili zamiri olan -ki
2. Sıfat yapan -ki
3. Bağlaç Olan ki

Buna göre “ki”den sonra “-ler/-lar” eki getirildiğinde anlamlıysa bitişik yazılır, anlamsızsa ayrı yazılır. Buna göre bağlaç olduğu hâlde bitişik yazılan ki’lerimiz de vardır. Bunları “SOMBHÇ-Mİ” şeklinde kodluyoruz. III numarada verilen “oysaki” bunlardan biridir ve bitişik yazılmalıdır.

C

10. I. Sıralı cümleler arasına virgül gelmelidir.
 II. Eş görevli sözcükleri sıralamak için virgül gelmelidir.
 III. Özneyi vurgulamak amacıyla virgül gelmelidir.
 IV. Sıralı cümleler arasına virgül gelmelidir.
 V. Öğeleri arasında virgül bulunan cümlelerde sıralı cümleyi ayırmak amacıyla noktalı virgül gelmelidir.

E

1. A) Paris'de < Paris'te
anlat-dık-ı < anlattığı
- B) git-in < gidin
gençlik-iniz < gençliğiniz
- C) şu öyle < şöyle
- E) hissettikleriniz

2. Kuzey Amerikalı yazar Sarah Ruhl'un Temiz Ev adlı oyunu: ÖZNE (BELİRTİLİ İSİM TAMLAMASI)
Kuzey Amerikalı yazar Sarah Ruhi: Tamlayan sıfat tamlaması
temizlik hastası bir doktor hanımın tek katlı çiftlik evinde: DOLAYLI TÜMLEÇ
hanımın evi (belirtili isim tamlaması)
doktor hanım (Tamlayan sıfat tamlaması)
geçiyor: YÜKLEM

3. Askerler: ÖZNE
yakalamış: YÜKLEM
- A) geleceğini haber aldıkları kişiyi: BELİRTİLİ NESNE
geçen yıl yapılan büyük köprü'nün altında : DOLAYLI TÜMLEÇ
uyur vaziyette: ZARF TÜMLECİ
- B) tam üç ay önce: ZARF TÜMLECİ
kimsenin yaklaşmaya dahi cesaret edemediği uçurumun kenarında: DOLAYLI TÜMLEÇ
ulağı: BELİRTİLİ NESNE
- C) ortalığın aydınlanmaya başladığı saatlerde: ZARF TÜMLECİ
sürüsünden ayrı dolaşan iki kaplan yavrusu: BELİRTİSİZ NESNE
- D) eskiden kale olarak kullanılan bu harabede: DOLAYLI TÜMLEÇ
kendilerine yardım edeceğine inandıkları adamı: BELİRTİLİ NESNE
- E) gelen çağrı üzerine: ZARF TÜMLECİ
birkaç saat önce ayrıldıkları limana ulaşır: ZARF TÜMLECİ
şikâyet edilen kişileri: BELİRTİLİ NESNE

9. Birleşme sırasında ikinci sözcük ya da her iki sözcük gerçek anlamının dışında kullanılmışsa bitişik yazılır. Bu iki sözcük gerçek anlamını koruduğu için ayrı yazılmalıdır.

10. A) "Bu ses n'ola ki?"
B) Boğaz'ın
D) "Ahmet'im, canım dostum..."
E) 4 Ocak 2021 Pazartesi'nin

11. I. Kendinden sonra örnekleme yapılacaksa (:) gelir. Örnekleme yapıldığında küçük harfle başlanır.
II. Örnek bittiği için (.) gelmelidir.
III. Eş görevli sözcükleri birbiri ardınca sıralamak için (,) gelir.
IV. Eş görevli sözcükleri birbiri ardınca sıralamak için (,) gelir.

1. Ünsüz yumuşaması, sözcüğün kendisinde ya da ekin sonunda yer alan sert ünlülerin (p, ç, t, k) ünlüyle başlayan ek aldığında yumuşayarak b, c, d, g, ğ olmasıdır.

Ünsüz benzeşmesi (diğer adıyla sertleşme); “f,s,t,k,ç,ş,h,p” ünsüzlerinden biriyle biten sözcüğe gelen yumuşak ünsüzlerin (c, d, g) sertleşerek “ç,t, k” olma olayıdır ve ekin başında gerçekleşir. Buna göre:

- I. çarp-dık-ı-n-a < çarptığına (yumuşama ve benzeşme)
- II. gel-dik-i-n-de < geldiğinde (yumuşama)
- III. hiç-lik-in < hiçliğın (yumuşama)
- IV. mut-lu-luk-u < mutluluğu (yumuşama)
- V. his- et- ebil-i-yor-um < hissedebiliyorum (ünsüz türemesi-yumuşama)

- 2.** İyelik eki, tamlanan görevinde olan sözcüğün aldığı ve aitlik bildiren ektir. Buna göre:

- I. sadeliğin göstergesi < -i
- II. kıymet bilmenin sembolü < -ü
- III. gıdayı < -ı (-y- kaynaştırmasından sonra her zaman belirtme durumu ekidir.)
- IV. (gıdanın) bulunurluğu < -u
- V. tuzun değeri < -i iyelik eki olarak kullanılmıştır.

- ### 3. duyurdu: Yükleme

Karbondioksit kullanarak çözülebilir plastik üreten bilim insanları: Özne
bu yeni teknolojinin doğada çözünemeyen plastik kullanımının önünde olacağını: Belirtili
nesne

UYARI: Öğeler bulunurken önce yüklem ve ardından özne bulunmalıdır. Özne bulunmadan nesne aranmaz.

Aynı zamanda ögeler bulunurken fiilimsi grupları, tamlamalar ve birleşik fiiller bölünmez.

4. I. bulunur: Yüklem
varlığı bilinen kara deliklerin çoğuna uzaydaki hareketleri sırasında eşlik eden bir yıldız: Özne
- II. oluşturur: Yüklem
kara deliğin bu yıldızdan yakaladığı maddeler: Özne kara deliğin etrafında: Yer tamlayıcısı çekici bir disk: Belirtisiz nesne
- III. yayar: Yüklem
oluşan diskteki elektrik yüklü parçacıklar: Özne
kara deliğin kütle çekimi etkisiyle ivmelendikle: Zarf tümleci
ışık: Belirtisiz nesne
- IV. kolaydır: Yüklem
bir yıldızın yakınlarında dolanan bu kara delikleri keşfetmek: Özne
- V. çevrelerinden izole bir biçimde uzayda dolaşan başıboş kara deliklerdir: Yüklem keşfedilmesi çok daha zor olan: Özne

5. I. derinlikte < Sözcük isim çekim eki aldığı için isimdir.
- II. sığ sular < “Su” ismine “Nasıl?” sorusu sorulduğundan niteleme sıfatıdır.
- III. bu derinlikte < “Bu” sözcüğü “derinlik” ismini işaret yoluyla belirttiği için işaret sıfatıdır.
- IV. en büyük resif < “En” sözcüğü sıfatı derecelendirme görevinde kullanılan derecelendirme zarfıdır.

6. Fiilimsiler; isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil olmak üzere üçe ayrılır ve fiillerden yeni isimler, sıfatlar, zarflar türetir. Buna göre:
- I. eriyen buzul < -en sıfat-fiil eki
bulduklarını < -duk sıfat-fiil eki
- II. bırakılacak < Bu sözcük yüklem görevinde kullanıldığından -acak eki gelecek zaman kip ekidir.
- III. örten < -en sıfat-fiil eki
gelen < -en sıfat-fiil eki
dağıtarak < -arak zarf-fiil eki
ısınmayı < -ma isim-fiil eki
- IV. erimesinin < -me isim-fiil eki
engellenmesiyle < -me isim-fiil eki
- V. çalışmanın < -ma isim-fiil eki
ısınmanın < -ma isim-fiil eki
olacağını < -acak sıfat-fiil eki

7. Ay, güneş ve dünya sözcükleri; coğrafi terim olarak kullanıldığında büyük harfle başlar. Ancak bu metinde coğrafi anlamda kullanılmadığından küçük harfle yazılmalı ve gelen ek kesme işaretiyle ayrılmalıdır.

8. A) romantik roman, yaşatan Seven Ne Yapsın, yabancı ad, taşıyan roman, yerli duyarlılık < İsmi "Nasıl?" sorusu sorulduğunda cevap alındığı için niteleme sıfatları vardır.
B) bu roman < İsmi işaret yoluyla belirten "bu" sözcüğü işaret sıfatıdır.
D) başka bir kültür, bazı kişiler < İsmi belirsizlik yoluyla belirten sözcükler belgisiz sıfatlardır. Buna göre "başka" ve "bir" sözcükleri belgisiz sıfatlardır.
E) on sekizinci yüzyıl < İsmi önüne gelerek onu sayı yoluyla belirten sözcükler sayı sıfatlarıdır.

9. Verilen bilgiye göre "konargöçer, kaptıkaçtı, okuryazar, biçerdöver" sözcüklerinin yazımı doğrudur. Ancak "çektı gitti" sözcüğü ayrı yazılmalıdır.

10. Kendinden sonra açıklama ya da örnekleme yapılacaksa gelmesi gereken işaret iki nokta (:) olmalıdır. Bu yüzden I, II, III ve V numaralı yerlere iki nokta gelmelidir. Ancak IV numaralı yerde cümle tamamlandığı için sonuna gelmesi gereken işaret nokta (.) olmalıdır.

11. A) Yaz mevsimi; pastanelerin girişlerindeki dondurma tezgâhlarında, plaj önlerinde, mahalle aralarında "Dondurmam kaymak!" diye bağırarak dondurmacılarla belli ederdi geldiğini.
B) Bugün yediğimiz dondurma XVI. yüzyılda İtalya'da ortaya çıkar, önce Avrupa'ya oradan da Amerika'ya yayılır.
C) Dondurma ülkemizde yaklaşık yüz yıl önce tüketilmeye başlanır, ilk modern dondurma fabrikamız 1957'de Atatürk Orman Çiftliği'nde açılır.
D) "Dondurmam kaymak!" diye bağırarak dondurmacılarla belli ederdi geldiğini.

1. A seçeneği "taşımıyordu", B seçeneği "yoktu", "istemekten", C seçeneği "boyamadığını", "dağarcığı", "açıklığına", "olduğu", D seçeneği "niçin", "aslında" sözcükleridir. Parçada ünsüz düşmesi yer almamaktadır.

2. Belirtme durum eki sözcüklerin -i, -ı, -u ya da -ü eki almış hâlleridir. Adın belirtme durumu eki, adın sonuna geldiği sözcüğü belirtili nesne yapar. Yüklem neyi, neleri, kimi, kimleri belirttiğini gösterir. A seçeneği iyelik eki diğerleri belirtme hâl ekidir.

3. Numaralanmış isim tamlamalarına baktığımızda A, B, C ve D seçeneği belirtisiz isim tamlaması E seçeneği belirtili isim tamlamasıdır.

4. Okuyucuların bitirmekte en çok zorlandıkları on kitap arasında yer alan Ulysses,

ÖZNE

anlatımın farklı kurgusuna etkisinden

YER TAMLAYICISI

edebiyatseverleri

BELİRTİLİ NESNE

cezb ediyor.

YÜKLEM

5. Sözcük türleri bağlaç, ünlem, fiil, edat, sıfat, isim, zarf ve zamir olarak incelenir. Numaralanmış sözcüklere baktığımızda I ve V numara sıfat, II ve IV numara isim görevindedir. C seçeneğindeki "kadar" sözcüğü edattır.

6. Fiilimsi ya da eylemsi, fiillerden türemelerine karşın fiilin bütün özelliklerini göstermeyen; cümle içerisinde isim soylu sözcükler gibi kullanılan fiil soylu kelimelerdir. Türkçede fiilimsiler, fiillere yapım ekleri ekleyerek oluşturulur. I, IV ve V numaralı sözcükler yüklem görevinde olduğu için kip eki görevindedir. II numarada bulunur sözcüğü " sıfat fiil", gelmesi sözcüğü "isim fiil" görevindedir

7. **Kök**; bir kelimenin o kelime ile anlamlı olan, anlama sahip en sade hâlidir. Kök sorularında “isim kök” ve “fiil kök” incelenir. A seçeneği “fiil kök” diğerleri isim kök görevindedir.

A B C D E

8. Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır: alt etmek, arz etmek, azat etmek, dans etmek, el etmek, göç etmek, ilan etmek, kabul etmek, kul etmek, kul olmak, not etmek, oyun etmek, söz etmek, terk etmek. Bu bilgiler ışığında E seçeneğindeki “terk etmek” sözcüğü ayrı yazılmalıdır.

A B C D E

9. Parçada yazımı yanlış olan I ve V numaralı sözcükleridir. I numaralı sözcük diğerleri gibi anlamı kattığı için ayrı, V numaradaki sözcük yer anlamı kattığı için bitişik yazılmalıdır.

A B C D E

10. Virgül, ÖSYM'nin vazgeçemediği bir noktalama işaretidir. Virgülün gelmediği özelliklerden biri tamlamalar arasına gelmemesidir. Arap ezgilerinden esinlenen Türk müziği bir tamlamadır ve virgülün kullanımı yanlıştır.

A B C D E

11. Noktalı virgülün olduğu yerde virgül olur. II numarada noktalı virgülün kullanımı yanlıştır. Noktalı virgülün geldiği önemli yerler:

Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.

Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

İkiden fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznenen sonra noktalı virgül konabilir.

A B C D E

1. Ünlü daralması: Sonunda düz-geniş (a,e) ünlü bulunan kelimelere “-yor” eki gelince ünlünün daralarak “ı,i,u,ü” ye dönmesidir. (isteme+**yor** > istemiyor)

Ünsüz benzeşmesi ya da ünsüz uyumu: Ses olaylarından biridir. Bu kurala göre herhangi bir kelimeye eklenen ve ünsüz harfle başlayan yapım ve çekim ekleri kendisinden önceki son harf sert ünsüz ise sert, yumuşak ünsüz ise yumuşak ünsüz harfle başlamak zorundadır. (kalk+dık > kalktık) (eksik idi > eksikti)

Ünsüz yumuşaması: Sonunda “p,c,t,k” sert ünsüzleri bulunan kelimeler, ünlüyle başlayan bir ek aldıklarında sonlarındaki sert ünsüzler yumuşayarak “b,c,d,g(ğ)”ye dönüşür. (değişlik+in > değişikliğin) (kalktık+ını> kalktığını)

Ünlü düşmesi: İkinci hecesinde dar ünlü bulunan (,ı,ı,u,ü) bazı kelimeler ünlüyle başlayan bir ek aldıklarında kelimenin ortasında yer alan ünlüsü düşer. (akılı+ı > akılı)

Metinde ünsüz düşmesi olayı yoktur.

- [illegible]

I ve III nolu sözcükler hem yapım eki hem çeki eki almış sözcüklerdir.

3. Bir yöreye veya topluluğa özgü konuşma biçimi söz dağarcığında yer alan eski kelime ve deyimleri
özne	belirtili nesne
<u>günümüze kadar ulaştırmıştır.</u>	
zarf tümleci	yüklem

4. Öncelik olarak bize verilen cümlelerin öge dizilişini bulalım:

Seçtiği sıradan konu ve temalar okurun kendini eserin bir parçası olarak görmesini sağlıyor.
özne belirtili nesne yüklem

Metinde bizden özne+ belirtili nesne+ yüklemden oluşan cümleyi bulmamızı istiyor.

D seçeneğinde yer alan cümlelerin öge diziliş verileri verilen cümlelerin öge dizilişleriyle aynıdır. Cümleleri ögelerine ayıralım:

Bir ilaç prospektüsü tadında öyküler eserin birbiriyle bağlantılı bölümlerini oluşturuyor.
özne belirtili nesne yüklem

5. Bir kelimenin kökü ya isim köküdür ya fiil köküdür.

Sorunun cevabını bulabilmek için parçada numaralandırılmış sözcüklerin köken bilimi bakımından açılımını yapalım:

<u>aş</u>	<u>bul</u>	<u>göz</u>	<u>uyar</u>	<u>üre</u>
fiil kökü	fiil kökü	isim kökü	fiil kökü	fiil kökü

Sözcüklerin köken bilimi bakımından açılımında görüldüğü gibi parçada III numarayla belirtilen sözcük, kökü bakımından diğerlerinden farklıdır.

6. Soru pdf de yer almadığı için atlanılmıştır.

7. Soru zamirleri, soru yoluyla isimlerin yerini tutan zamirlerdir.

I, II, IV ve V numaralı cümlelerde belirtilen “ne” sözcüğü ismin yerini tuttuğu için soru zamiridir. Cümledeki soru anlamı soru zamiriyle sağlanmıştır.

Soru sıfatları, kendinden sonra gelen ismi soru yoluyla belirtirler. III numaralı cümlede yer alan “ne” sözcüğü ise bir isimden önce kullanıldığı için soru sıfatıdır. Bu nedenle türü diğerlerinden farklıdır.

8. Sosyoekonomik kelimesi bir terim olarak birleşik ve bitişik yazılır.

Gölkurusu kelimesi belirtisiz isim tamlaması yapısındadır ve kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bitişik yazılır. İkinci kelime gerçek anlamından uzaklaştığı için bitişik yazılır.

Sinemasever kelimesi bitişik olarak yazılır. Bu tür kelimeler, birleşik isim ya da birleşik sıfat olarak değerlendirilirler ve genellikle ilgi duyulan veya tutku beslenen konuları ifade etmek için kullanılırlar.

Soy kütüğü kelimesi bir isim tamlamasıdır. Bitişik yazılmaz her zaman ayrı yazılır. Birleşme sırasında kelimelerden hiçbirisi veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır bu da onlardan biridir. D şıkında yer alan bilinçaltı kelimesinin yazımı yanlıştır. Somut olarak yer bildirmeyen alt, üst ve üzeri sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

9. Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar. Dolayısıyla A şıkında yer alan kelime büyük harfle başlamalıdır.

10. I, III, IV, V numaralı cümlelerde virgül özneyi belirtmek için kullanılmışken II numaralı cümlede ise sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılmıştır. Cevap B seçeneği olacaktır.

11. Parçada verilen I numaralı cümlede eş görevli kelimeleri birbirinden ayırmak için virgül kullanılmalıdır. Dolayısıyla boş bırakılan yere virgül getirilmelidir.

